

23.12. 2013. u 12.30h

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici 25. saziva Skupštine Crne Gore, poštovani predsjedniče Vlade Đukanoviću, članovi 40. Vlade,

Otvaram devetu - posebnu šednicu jesenjeg zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2013. godini.

Premijerski je sat, bez poslaničkih pitanja. Dogovor je da radimo više budžet i ostale teme do kraja mjeseca, danas ćemo se baviti samo pitanjima premijeru.

Već dobro znamo postupak, idemo od većih ka manjim klubovima i po starom dobrom običaju predsjednik kluba Demokratske partije socijalista Milutin Simović. Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče Skupštine.

U ime poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista predsjedniku Vlade postavljam pitanje:

Gospodine predsjedniče, kakve rezultate je Vlada ostvarila u oblasti konsolidacije javnih finansija na planu EU i NATO integracija i stvaranju pretpostavki za dinamiziranje ekonomskog rasta u sljedećoj godini?

Obrazloženje: Postavljam ovo pitanje cijeneći da je kraj godine dobra prilika da se sumiraju postignuti rezultati i da se daju osnovne naznake planova za naredni period.

Održivost javnih finansija i jačanje fiskalne discipline u uslovima ekonomske krize bili su veliki izazovi, ne samo za našu već i za ekonomije širom svijeta. I na globalnom nivou najvažniji prioritet bio je ekonomski oporavak od posljedica dugotrajne krize. Efikasna realizacija započetih investicija i dalje unapređenje poslovnog ambijenta za nove investicije najbolja su garancija i uslov za povratak visokih stopa rasta koje su zabilježene u našoj ekonomiji prije eskalacije globalne krize.

Gospodine predsjedniče, ovih dana bili smo u prilici da čujemo od vas informacije o očekivanoj dinamici brojnih razvojnih projekata. Javnost je posebno zainteresovana za realizaciju najvažnijeg kapitalnog projekta auto-puta.

Molim vas da nam ovom prilikom date najnovije informacije o ovom projektu, imajući u vidu njegovu multiplikativnu snagu za ukupnu ekonomiju Crne Gore.

Ostvarivanje ovih ciljeva prožima se sa našim obavezama iz evropske i NATO integracione agende i u najdirektnijoj vezi je sa ostvarenjem ključnog zadatka, poboljšanja kvaliteta života svih naših građana. Otvaranje novih poglavlja u pregovorima najbolja je potvrda da je Crna Gora u proteklom periodu dobro radila i da su ne samo Evropska komisija nego i svih 28 država članica prepoznale naše napore i ostvarene rezultate.

Svaki korak koji pređemo na putu članstva u EU značiće poboljšanje standarda, uslova života i stabilnije pretpostavke za dalji razvoj. To će istovremeno pospješiti zaposlenost i unaprijediti druge aspekte od kojih bitno zavisi kvalitet života svakog pojedinca.

Međusobna povezanost integracije u NATO i EU posebno je izražena u našem regionu. Realno je očekivati da su pred Crnom Gorom i završni koraci do punopravnog članstva u NATO, što će biti najbolja garancija trajne stabilnosti i važan podsticaj stranim direktnim investicijama, kao važnom generatoru ekonomskog rasta, a time i poboljšanja kvaliteta života svih naših građana. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Simoviću.

Predšedniče Vlade Đukanoviću, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče Parlamenta, poštovano predsjedništvo, uvaženi poslanice Simoviću,

Kroz realizaciju Programa rada Vlade i druge redovne aktivnosti tokom 2013. godine, bili smo posvećeni konsolidaciji javnih finansija, te ću, slijedeći vaše pitanje, najprije predočiti rezultate koje smo na tom planu ostvarili u godini koja je na izmaku.

U dosadašnjem dijelu godine naplaćeno je preko 110 miliona budžetskog prihoda više u odnosu na 2012.godinu, a istovremeno su premašeni planirani prihodi za oko 6%. Postignuti rezultati u uslovima produženog trajanja krize i još uvijek usporenog rasta posledica su implementacije seta urgentnih mjera fiskalnog prilagođavanja, kao i intenzivne borbe protiv sive ekonomije koja je rezultirala unapređenjem fiskalne discipline.

Na rashodnoj strani su implementirane brojne mjere štednje koje su rezultirale ukupnom uštedom od oko 15 miliona eura. Kao rezime takve politike mjera štednje na rashodnoj strani budžeta i odličnih rezultata na prihodnoj, smanjen je budžetski deficit za preko 30% u odnosu na prošlu godinu.

Smanjenje deficita sa 6,7% bruto društvenog proizvoda na kraju 2012. na oko 4,5% GDP-a koliko se očekuje da će iznositi na kraju 2013. veliki je uspjeh. Posebno s obzirom na činjenicu da su u julu mjesecu ove godine neplanirano aktivirane garancije za Kombinat aluminijuma u iznosu od 102,5 miliona eura. Da nije bilo ovog vanrednog izdatka, deficit bi iznosio manje od 1,5% bruto društvenog proizvoda, što znači da bi bio više nego četverostruko niži u odnosu na deficit koji smo imali na kraju 2012.

Budžetski deficit za 2014. planiran je na nivou od 1,98% bruto društvenog proizvoda, i osim što je u okvirima kriterijuma iz Maastrichta među najnižim je u regionu. Podsjećam, u Srbiji je 4,6%, u Hrvatskoj 5,5%, u Sloveniji je 3,2%.

Podsjetiću da je Zakonom o budžetu za 2013. bio definisan limit zaduženja do 250 miliona eura i isti je bio predviđen za finansiranje planiranih izdataka. U toku ove godine sklopljeni su kreditni anražmani u iznosu od 248,5 miliona eura, od čega je najveći dio, to jest iznos od 102,5 miliona utrošen za pokriće nepredviđeno pozvanih garancija za Kombinat aluminijuma, što znači da smo zahvaljujući rezultatima ostvarenim na prihodnoj strani budžeta uspjeli da fiskalnu 2013. godinu okončamo sa zaduženjem u zakonom definisanom okviru.

Takođe, cijene zaduživanja bile su niže u odnosu na uporedne iz predhodnog perioda, kao i u odnosu na cijene zaduživanja zemalja iz regiona sa istim kreditnim rejtingom. Samo po osnovu dobre dinamike zaduživanja u ovoj godini ostvarili smo uštedu od cirka 10 miliona eura, zbog optimalne vremenske dimenzije zaduživanja u odnosu na dinamiku koja je bila moguća upravo zbog dobre naplate javnih prihoda.

Važna činjenica je i da smo tokom 2013. obezbijedili stabilnost i redovnost u servisiranju svih obaveza koje ima država na unutrašnjem i spoljnjem planu. Nije bilo akumulacije novih zaduženja, smanjili smo i dio zatečenog unutrašnjeg duga. Moram pomenuti da je i 2013. prepoznata kao godina borbe protiv sive ekonomije. Poreski dug je smanjen za oko 25 miliona eura u odnosu na kraj 2012., prvi put nakon dužeg perioda koji je karakterisao trend rasta duga po osnovu poreskih obaveza.

Drugi dio Vašeg pitanja tiče se integracionih procesa, i na tom planu možemo reći da je Crna Gora u 2013. postigla odličane rezultate. Prije svega u domenu evropske integracije u 2013. završen je proces skringa i kompletirana pregovaračka struktura. Do sada su privremeno zatvorena dva poglavlja 25 i 26, a otvoreni su pregovori pet novih poglavlja, i to u poglavljima 5, 6, 20, 23 i 24. U domenu NATO integracija Crna Gora je održala kontinuitet u reformama u ključnim oblastima, te otpočela sprovođenje četvrtog godišnjeg akcionog plana. Reformske aktivnosti u evroatlantskoj integraciji bile su fokusirane na četiri ključne oblasti: jačanje vladavine prava, reformu obavještajnog sektora, reformu sektora odbrane i jačanje podrške javnosti za članstvo Crne Gore u NATO. Na osnovu učinjenog, detaljnih i ambicioznih planova za narednu godinu, vjerujem možemo očekivati i skori poziv za prijem u članstvo. Sumirajući, Crna Gora se veoma dinamično i kvalitetno integriše u evropsku i evroatlantsku zajednicu.

Dozvolite mi da se sada osvrnem na status projekta auto-puta koji ste posebno izdvojili u obrazloženju Vašeg pitanja, s akcentom na multiplikativnu snagu ovog projekta na ekonomiju Crne Gore. Naime, nedavno sam javnost informisao o najavama kineske strane da bi 25. februara naredne godine mogli biti potpisani ugovori o projektovanju i gradnji auto-puta Bar-Boljare i o

finansiranju prve dionice, a time i stvorene sve pretpostavke za ulazak u fazu fizičke realizacije projekta.

Razgovori i aktivnosti na relaciji Vlada Crne Gore i prvorangirane kineske kompanije "China communication construction company" i "China road and bridge corporation" se intenziviraju, te očekujemo da će ubrzo početi pregovori oko ugovora o projektovanju i gradnji i ugovora o finansiranju prioritetne dionice Smokovac-Suvač-Mateševo koji će zajedno sa Zakonom o auto-putu biti upućeni u Skupštinu Crne Gore na razmatranje i usvajanje. Informacije radi, predstavnici kineskih kompanija i kineske Eksim banke su danas u Podgorici i neposredno prije početka ovog premijerskog sata u Vladi su vođeni intenzivni razgovori sa njima o realizaciji aktivnosti koje treba da obezbijede poštovanje ovakve dinamike.

Kao što vam je poznato, auto-put Bar-Boljare će povezivati Crnu Goru sa Srbijom preko rute Požega-Beograd i navezivaće se na TNT koridor 10, što znači vezu sa Rumunijom i centralnom Evropom, tako da je njegova izgradnja od strateškog značaja za cijeli region, a posebno za povezivanje ekonomija susjednih zemalja u cilju lakšeg i efikasnijeg plasmana proizvoda na evropsko tržište, što će značajno uticati na povećanje konkurentnosti domaćih preduzeća. Nesumnjivo je da će efekti izgradnje auto-puta se najbolje odraziti na kvalitetnije korišćenje potencijala Luke Bar i Kontejnerskih terminala, te na njihovu bolju vezu sa gravitacionom zonom. Takođe, autoput će snagom multiplikativnih efekata uticati na razvoj strateških grana crnogorske privrede, prije svega mislim na bolju valorizaciju potencijala u oblasti poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao i na planu turističkog razvoja. I što je posebno bitno, izgradnja ovog najznačajnijeg infrastrukturnog projekta dovešće i do povećanja i promjene strukture zaposlenosti, provenstveno kroz direktno angažovanje domaće građevinske operative, opreme, materijala i radne snage u fazi izgradnje, što će se sledstveno tome odraziti i na povećanje mobilnosti i postizanje boljeg demokratskog balansa.

I najvažnije, vjerujem da će se izgradnjom autoputa unaprijediti bezbjednost saobraćaja, da će se značajno smanjiti broj saobraćajnih nezgoda, posledica i troškova koji proizilaze iz istih, te uticati na skraćivanje vremena putovanja, veću homogenost saobraćaja i saobraćajnu propusnost kroz snižavanje operativnih troškova.

Gospodine Simoviću, kako ću u odgovoru na neka pitanja drugih poslanika više govoriti o ostalim razvojnim projektima, dozvolite da u interesu racionalizacije našeg rada ovdje, zastanem sa elaboracijom odgovora na dio Vašeg pitanja koji se odnosi na pitanje ekonomskog rasta i razvoja. Hvala na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Izvolite, kolega Simoviću, imate li potrebe?

MILUTIN SIMOVIĆ:

Samo ću da se zahvalim predsjedniku Vlade na datom odgovoru. Dozvolite da primijetim da bi možda bilo dobro prilikom neke sledeće promjene našeg Poslovnika da ipak damo malo više vremena predsjedniku Vlade za odgovore, u odnosu na pitanja koja postavljaju poslanici. Posebno kada je Vlada upitana u odnosu na prezentaciju rezultata koje je ostvarila, očigledno da treba malo više vremena da se svi dobri rezultati prezentiraju. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ima dva modela, da damo duže vremena i da ga češće zovemo u Parlament. Izaberite koji vam se više sviđa.

Idemo dalje, sledeće pitanje ima kolega Srđan Milić u ime Kluba poslanika Socijalističke narodne partije.

Izvolite, kolega Miliću.

SRĐAN MILIĆ:

Postoji, gospodine predsjedniče Parlamenta, još jedan model, a to je da se više radi a da se manje priča, i da se može govoriti o rezultatima rada a ne napisanim izvještajima.

Da počnem na ovakav način. U obavezi sam, dostavili su mi dopis iz sindikalne organizacije Montevar Metalac d.o.o. Nikšić. Znaete svi da je tamo u toku štrajk glađu, 20 njih već traži medicinsku pomoć, šestoro je primjeno na liječenje u bolnici u Nikšiću. Iskoristio sam i predhodnu raspravu oko budžeta da napomenem da očekujem da državni organi, evo sad su tu ministri svi, preuzmu sve one aktivnosti koje su neophodne da se utvrde razlozi i pomogne da se ta situacija riješi na način da se ne ugrozi niti jedan jedini ljudski život. Radi se o firmi, a usko je povezano i sa mojim pitanjem koje sam ovdje postavio, koja je dobro poznata na prostoru ne samo Crne Gore i regiona, koja ima perspektivu u svome radu, v.d. svih projekata koje Crna Gora treba da otvori u budućnosti. Ne postoji niti jedan razlog da se ne izađe njima u susret, da se nađu modeli kako će se ovo sve realizovati, a s druge strane, ukoliko je neko pronevjerio sredstva koja je odobio od Investiciono razvojnog fonda ili neka druga sredstva državna, a vlasnik je...firme, da državni organi moraju odmah da reaguju. Dakle, poziv svima nama da krenemo u rješavanje ove situacije, kao što sam imao zadovoljstvo da sa ministrom finansija riješimo i pitanje štrajka glađu zaposlenih u Centru za kulturu u Ulcinju.

Pitanje neću čitati zato što se nalazilo već u medijima. Posledica je predizbornog obećanja predsjednika Vlade i predsjednika DPS-a o otvaranju 40.000 novih radnih mjesta i potreba da poslije godinu dana se zaista kaže šta smo napravili, šta je konkretno urađeno po tom pitanju. Pitanje je inače koncipirano i kroz treći izvještaj i okvir za ubrzanje sprovođenja milenijumskih razvojnih ciljeva i akcioni plan koji je tim povodom usvojen. Informacije radi, kod nas u Crnoj Gori nezaposlenost je najznačajnija kod mladih uzrasta od 15 do 24 godine i čini čak 43,7%. Ona je skoro tri puta viša od stope nezaposlenosti odraslih od 25 do 64 godine. Pitanje nezaposlenosti, da ne bude ni tu nikakve dileme, jedan je od prioriteta zemalja Evropske unije. Tako je Savjet Evropske unije donio odluku da se za 2014 - 2015. godinu opredijeli šest milijardi evra za rješavanje problema nezaposlenosti mladih. Uslov da bi Crna Gora ušla u ove projekte je bio da Vlada Crne Gore da formalno odobrenje za prijavu kojom se garantuje da je ovo prioritetna tema za Crnu Goru.

Kako to izgleda po podacima ako se uporede 2011. i 2012. godina. Najznačajniji pad zaposlenosti imamo u prerađivačkoj industriji gdje smo izgubili 1.400 radnih mjesta. Zato imamo najveći rast u državnoj upravi i odbrani i obaveznom socijalnom osiguranju gdje smo dobili novih 700 radnih mjesta. U obrazovanju gdje imamo 800 novih zaposlenih, u zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti sa 200 novih zaposlenih.

Kada se pogledaju nezaposleni po regionu, od zvaničnih podataka Zavoda za zapošljavanje od 49. 400 – 22. 000 nezaposlenih su u sjevernom regionu Crne Gore. Dakle, skoro 50% ukupnog broja nezaposlenih su u sjevernom regionu. Primorski region 6.500, centralni region 20. 900 od čega u Podgorici 10.300. Kada govorimo o podacima o onima koji traže zaposlenje iznad 40 godina, njih je 16.500. Od njih 10.000 ima radni staž više od 30 godina što samo po sebi usložnjava ovu problematiku. Nezaposlena lica prema dužini traženja posla i pola u Crnoj Gori izgledaju ovako: dvije godine i više posao traži 32.600 nezaposlenih, od čega 17.700 muškaraca i 14.900 žena. Kada se pogledaju zaposleni po opštinama dolazimo do podatka da između desetog mjeseca 2012. i desetog mjeseca 2013.godine, uglavnom je padala zaposlenost, osim u Šavniku, gdje sa 222 zaposlena na teritoriji čitave opštine Šavnik u oktobru 2013. imamo 273. Možda je to na djelu i onaj plan koji se trenutno sprovodi, naročito u gradovima gdje se očekuju izbori, da se šalju na bolovanje ljudi koji su stalno zaposleni, a da se na njihovo mjesto primaju na dva ili tri mjeseca ljudi da ne bi trpio proces, naročito u državnoj upravi. Zbog toga tražim, ako želimo da budemo ozbiljni, da se mora u potpunosti prije svega od strane državne uprave poštovati član 25 Zakona o radu.

Vidim da sam izazvao određenu vrstu interesovanja kod pojedinaca u Vladi Crne Gore oko ovoga, pa ću dostaviti posebnim ministarstvima, o praksi da se ljudi šalju na bolovanja i na odmor, a da na njihova mjesta se primaju drugi, da

ne bismo govorili o brojkama nego imenom i prezimenom, potpredsjedniče Vlade.

Kada se pogledaju prosječne zarade bez poreza i doprinosa po opštinama, najniža zarada u Crnoj Gori bez poreza i doprinosa je u opštini Ulcinj, 383 evra ili 120 evra ispod onoga što je bilo obećanje predsjednika DPS-a u predizbornoj kampanji. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne, hvala Vama. Tema je egzaktna.

Predšedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Miliću,

Kao što ste i pretpostavili u Vašem pitanju, neće biti problem odgovoriti na ono što je osnovno interesovanje iz Vašeg pitanja. Na samom početku želim da odgovorim na njegov najintrigantniji dio, a to je - nema opstrukcije. Nećemo morati nikog da žigošemo, posebno ne među susjedima. Da li bi se u svim strukturama vlasti i u djelovima društva koji pretenduju na važnu ulogu u njegovom razvoju, kakvi su mediji i nevladin sektor, moglo raditi sa više senzibilitnosti i dogovornosti prema ovom krucijalnom društvenom problemu, mislim, svakako, da. Čak ni to ne pominjem kao alibi, jer mi alibi ne treba. Nezaposlenost je nesumnjivo jedan od najtežih problema našeg društva i zato ga je Vlada na početku svog mandata uvrstila u red najvažnijih prioriteta. Definisana je veoma ambicioznan cilj, stvaranje uslova za realizaciju investicija i otvaranje velikog broja radnih mjesta, što je u uslovima ekonomske krize krupan izazov koji zahtijeva punu posvećenost svih odgovornih činilaca društva. Vlada ima mandat od četiri godine, a ovih dana navršila se prva četvrtina mandata, što nas svakako obavezuje da javno provjerimo tempo realizacije najmarkantnijih djelova izbornog programa na bazi kojeg su nam građani dali povjerenje.

Uprkos krizi osujećenom dinamikom privrednih aktivnosti u pojedinim sektorima od oktobraskih izbora do danas u Crnoj Gori zaposleno je 17.688 lica. Od 15. oktobra do 31. decembra 2012. godine 3.813 lica, a u 2013. godini 13.875 lica. Od toga 4.599 lica zaposleno je na neodređeno vrijeme. U istom periodu izdato je 24.439 radnih dozvola za radnike koji nijesu iz Crne Gore, što pokazuje da, iako u otežanim uslovima poslovanja, određeni djelovi privrede rade punim kapacitetom i angažuju veliki broj radnika. Dakle, posla ima i planovi koje smo najavili izbornim programom se ostvaruju. Vjerovatno znatiželju budi pomenuta činjenica da je veći broj radnih mjesta u Crnoj Gori u ovom periodu popunjen radnom snagom izvan njenih granica. To je pitanje od vitalnog značaja za dalji razvoj tržišta rada i biće sa posebnom pažnjom tretirano već u prvim sedmicama iduće godine. Kako sam i najavio, očekujem inicijativnost i

kreativne ideje resornih ministara na ovu i druge teme koje se tiču strukturnih reformi u crnogorskoj ekonomiji.

Kao što je poznato, Vi ste o tome govorili u obrazloženju Vašeg pitanja, nezaposlenost mladih, a posebno visokoobrazovanih, rastući je problem regiona i gotovo cijele Evrope. S tim problemom suočava se i Crne Gora i u ovoj godini smo mu posvetili posebnu pažnju. Imajući u vidu ulogu obrazovane mlade populacije za budućnost svakog društva, cijenili smo da je neophodno obezbijediti dodatne podsticaje za njihovo uključivanje u tržište rada. Tako je u 2013. obnovljen projekat stručnog osposobljavanja visokoškolaca sa namjerom da se svim svršenim visokoškolcima omogući stručna praksa u trajanju od devet mjeseci. U ovaj program je uključeno 4.211 lica sa visokim obrazovanjem, a obezbijeđeno 10 miliona eura sredstava u budžetu. U cilju unapređenja tržišta rada i daljeg poboljšanja poslovnog ambijenta i stvaranja preduslova za privlačenje investitora...godine intenzivirana je borba protiv sive ekonomije i rada na crno, nastavljena je reforma socijalne politike te poboljšan sistem izdavanja radnih dozvola i kvalitetnije unapređena otvorenost tržišta. Reformom tržišta rada pretendujemo da stvorimo ambijent u kojem ćemo realizacijom razvojnih projekata o kojima sam u posljednje vrijeme više puta govorio uspjeti da zadovoljimo potrebe investitora za stručnim kadrom i uposlimo nezaposlenu domaću radnu snagu različitih obrazovnih profila. Zato ću veoma kratko podsjetiti na kapitalne razvojne projekte, procjenu nove vrijednosti koja će se njima stvoriti i broj radnih mjesta koja će oni obezbijediti.

U oblasti energetike to su blok dva termoelektrane Pljevlja u vrijednosti od 300 miliona eura, projekat istraživanja nafte i gasa koji koincidira sa odlukom o izgradnji jednog kraka transgasovoda kroz Crnu Goru, te projekat povezivanja Crne Gore i Italije podmorskim kablom koji će, prema ponovljenim najavama italijanske strane, početi krajem januara sljedeće godine. Na ovim projektima će direktno i indirektno biti uposlano više od hiljadu radnika dok će tokom izgradnje drugog bloka Termoelektrane prema najavama investitora biti angažovano u raznim fazama 600 do 1.500 ljudi. Stvoreni su uslovi za realizaciju značajnih razvojnih projekata u turizmu, pomenuću samo neke od njih: Kumbor, Luštica, Porto Montenegro, Kraljičina plaža, Dubovica, Plavi horizonti.

Nakon očekivane verifikacije u Parlamentu aneksa ugovora o zakupu hotela Kraljičina plaža, Sveti Stefan i Miločer u Budvi od strane investitora Aman, čekujemo intenzivne investicione aktivnosti tokom 2014.godine i na ovom lokalitetu. Ovi projekti će generisati investicije od oko tri milijarde eura i doprinijeće otvaranju više od 10.000 novih radnih mjesta.

Dakle, nije neutemeljeno niti je izraz političkog marketinga kada Svjetski savez za turizam i putovanja Crnu Goru proglašava jednom od najbrže rastućih turističkih destinacija sa prometom od 1,7 milijardi eura i 50.000 zaposlenih, sa godišnjim porastom investicija od 10% i sa učešćem od 34% u ukupnom

društvenom proizvodu do 2023.godine. Podsjećam, danas, 10 godina ranije, umjesto 1.700.000 mi u Crnoj Gori ostvarujemo 750.000.000 eura prihoda od turizma, a umjesto 50.000 zaposlenih u Crnoj Gori je danas u turizmu zaposleno 16.500 ljudi. Važno je istaći da će i u pripremi realizaciji infrastrukturnih projekata, recimo auto-puta, Vlada veoma voditi računa o zaštiti interesa crnogorskih kompanija koje se mogu uključiti u izvođenje radova. Vjerujem da će i ovaj projekat biti značajan generator novog zapošljavanja. Takođe, proizvodnja kvalitetne hrane i supstitucija uvoza je naša velika razvojna šansa. U tom kontekstu pomenuo bih značajan podatak da smo u sektoru poljoprivrede i ruralnog razvoja u ovoj godini realizacijom više projekata kreirali hiljadu radnih mjesta, a ništa manje očekivanja su nam za sljedeću godinu.

Dakle, imajući u vidu sve prethodno navedeno, plan da će 40.000 ljudi tokom četvorogodišnjeg perioda zasnovati radni odnos je vrlo realan i od njega Vlada ne odstupa.

Kada je u pitanju najava o plati od 500 eura, moram precizirati. O tome nijesam govorio uoči ovih izbora, čak ni uoči onih 2009.godine, nego uoči prvih poslijereferendumskih izbora septembra 2006.godine i nijesam govorio o minimalnoj plati od 500 eura, nego o nivou prosječne zarade koji ćemo dostići na kraju 2010.godine. Htio bih da vas podsjetim, prosječna neto zarada 2003.godine je iznosila 173 eura, 2009. - 463 eura, 2010. - 479 eura, 2011. - 484 eura, 2012. - 487 eura. Dakle, jasno je da smo se najavljenom ostvarenju bili veoma približili, čak ranije od plana, nažalost dogodila se kriza koju nijesmo izazvali niti smo na dužinu njenog trajanja mogli uticati, ona je osujetila dalji rast i razvoj, uključujući rast zarada. Ali jasno je da za razliku od mnogih evropskih država, posebno država u regionu, u Crnoj Gori zarade nijesu padale. O tome svjedoči podatak da je u novembru 2013. prosječna neto zarada iznosila 479 eura.

Dakle, uz očekivano razumijevanje za objektivnost posljedica globalne krize smatrao sam za potrebno da dam i ovo kratko objašnjenje zašto projektovana prosječna zarada još uvijek neznatno zaostaje za onim što su bili naši planovi.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Kolega Miliću, izvolite komentar.

SRĐAN MILIĆ:

Juče sam rekao na toj konferenciji mladih, ne oko ovoga istraživanja na kojem ste mjestu ispred Svetog Petra Cetinjskog i iza Njegoša, nego sam im poručio ako hoće da se bave politikom, da je mnogo bolje da vas narod pamti ne po tome koliko ste godina bili u vladi ili opoziciji, nego koliko ste uspjeli da

poboljšate uslove života onih koji Vas biraju da budete njihovi predstavnici. Odmah jedna kratka digresija. Čuo sam ovaj vaš podatak oko 1000 novouposlenih u poljoprivredi, volio bih da su i prethodni ministri time se bavili, a ne da otkupljuju živu stoku po Žabljaku u avgustu ili po hercegiovskim selima 2012.godine. Valjda neće smetati, uz obavezu da držim tajnu, da mi dostavite spisak svih tih koji su se zaposlili od prvoga do hiljaditoga. Da ne bismo radili po sistemu brojki, radi se o živim ljudima.

S druge strane, vi ste sami rekli da će se u narednom periodu morati povesti računa o tome kako su pojedina ministarstva, ako sam vas dobro razumio, radila i kako će raditi vezano za politiku zapošljavanja, pošto je to jedan od prioriteta Vlade Crne Gore. Ministri su prije svega izabrani vašom voljom i na vaš predlog, uz podršku parlamentarne većine. Uz ovakve podatke koje imamo o samo 4.000 onih koji su za stalno i 13.000 onih koji su na određeno vrijeme primljeni, da li oni i danas rade, ovih 13.000? Ali, ovo je sve pasivna politika zapošljavanja. Ja ovdje ne vidim aktivne mjere, uz one o kojima govorimo uz poresku politiku, na koji način ćemo stimulisati zapošljavanje na sjeveru Crne Gore? Po vašim podacima 20.200 je tamo nezaposlenih. Koliko mi ukupno ubiramo prihoda po osnovu poreza i doprinosa od preduzeća sa sjevera Crne Gore a da nijesu opštine, zdravstvo i obrazovanje? Samo mi dostavite te podatke i hajdemo da nađemo model kako ćemo napraviti stimulaciju otvaranja radnih mjesta na sjeveru Crne Gore. Šta je sa mini farmama, tu možemo najlakše da poboljšamo? Šta smo napravili sa hiljadu radnih mjesta, jesmo li napravili kakvi početak supstituta onoga što je spoljno-trgovinski deficit Crne Gore na čitavoj prehrambenoj industriji? O turizmu da ne govorim, Vi ste sami rekli, 50 hiljada plan, 16 - 17.000 danas zaposlenih. Šta je sa hotelima, ko je to zaustavio? Pomenuli ste Plave horizonte, ja mislim da tu imamo problem, da oni neće da grade hotel nego će da grade vile za prodaju. Mi smo danas predali, predsjedniče parlamenta, u proceduru, možda je mimo Poslovnika ali volio bih da vi to vidite, zaključak vezano za Lušticu, gdje Klub poslanika SNP-a traži od države, znači ne mijenjamo ugovor, ugovor je dvostrani akt, nego tražimo od države da se apsolutno zaštitimo da mora tamo da se radi hotelski kapacitet i da iza toga stanemo kao država, da ne možemo dozvoliti da taj prostor bude pretvoren samo u prostor će biti stanovi za prodaju. Da li smo nekad razmišljali, predsjedniče Vlade, o tome da smo stavili u isti koš, da tako kažem, one koji zapošljavaju danas u Crnoj Gori hiljadu ljudi, na primjer u trgovini, koji brinu za tih hiljadu porodica i on ima istu stopu poreza i doprinosa bez ijedne stimulativne mjere u odnosu na one koji zapošljavaju desetak ili manje ljudi, uz dužno poštovanje malih i srednjih preduzeća i njihovog značaja za oporavak crnogorske ekonomije. Zašto nemamo drugačije stimulativne mjere za otvaranje radnih mjesta u Crnoj Gori? Imao sam zadovoljstvo, bio je odličan sastanak, to moram da kažem, kod ministra poljoprivrede vezano za delegaciju koja je došla da se interesuje za

otvaranje fabrike namještaja. Da li je možda beznačajan podatak da danas Crna Gora uvozi 40.000.000 evra namještaja, a da u ovom trenutku nema nijedan pogon koji se bavi bilo kojim oblikom nekog namještaja za ugostiteljstvo ili bilo što drugo, a da je najniža plata prosječna u Crnoj Gori upravo u tom dijelu?

Imamo ribarstvo, Rijeka Crnojevića, ne želim da propustim priliku da pomenem. Potpuno je jasno tržište, potpuno je jasna mogućnost otvaranja 50-ak radnih mjesta, na kraju uz 100 kooperanata, ali nemamo aktivnu politiku države. Svaka država koja ima, formalno ste rekli, predsjedniče Vlade, 700 miliona evra prihoda od turizma, suštinski taj prihod od turizma je na nivou onoga što je projekcija, milijardu i 700 miliona, samo što ova država ne zahvata ono što joj pripada po tom osnovu.

Kako je moguće, predsjedniče Vlade, da imamo ukupni prihod od boravišne takse na nivou od 2,5 miliona evra, a u isto vrijeme deset miliona noćenja u Crnoj Gori, samo onaj dio noćenja koji je prikazan u svim hotelskim i smještajnim kapacitetima? Kako je moguće da danas najznačajniji dio kajmaka skidaju određene firme koje se bave internet propagandom i uzimaju 15% bruto od onoga što se ostvaruje na nivou Crne Gore, a da mi njih ne oporezujemo? Dakle, toliko postoji rezervi na prihodnoj strani budžeta, koje ne želim na bilo koji način dovoditi u situaciju sada da vas ja učim, vi to znate, samo je pitanje zašto vi nemate spremnost da se obračunate sa onim što je problem Crne Gore, a to je zašto ne prihodujuemo više i zašto ne naplaćujemo porez od svih onih od kojih treba da naplatimo. Hvala vam velika.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Ako je tačno da imamo realni rast zaposlenih u poljoprivredi 1000, onda smo najbrže rastuća poljoprivreda na svijetu. Još uvijek smo iza Dubrovnika u turizmu, tako da deset puta više građana i jednak broj noćenja. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Hvala na veoma inspirativnoj temi za razgovor, zaista je smatram najvažnijom temom ukupne državne politike Crne Gore i najvažnijim dijelom politike ekonomskog i demokratskog razvoja naše države.

Govorili ste o nekoliko konkretnih potpitanja iz okvira ove teme. Dozvolite da učinim nekoliko kratkih komentara. Izražena je sumnja oko toga da li je zaista 1000 ljudi zaposleno u poljoprivredi kroz programe koji su realizovani tokom ove godine. Moje jedino uputstvo je na ministra poljoprivrede i ubijeđen sam da ćete tamo bez problema i vi i bilo koji poslanik iz ovog parlamenta dobiti precizne podatke, baš kao što ste kazali, po imenu i prezimenu. Nema, dakle, nijedan razlog zbog čega bi to tajili. Naprotiv, smatram da to zaslužuje afirmaciju, a

posebno nema razloga da to držimo kao neko Vladino dobro u odnosu na parlament ili u odnosu na ukupnu javnost.

Ispravio bih vas u dijelu jedne vaše konstatacije šta je radio prethodni ministar poljoprivrede ili prethodni ministri koji sjede ovdje u prvim redovima poslaničkih klupa Demokratske partije socijalista. Mislim da su obavili jedan veoma važan posao, rekao bih mukotrpan posao uopšte obnove interesovanja crnogorske ukupne javnosti za korišćenje poljoprivrednih potencijala. Dakle, smatram da danas nakon više godina rada na tom planu imamo poljoprivredu kao jedan veoma pouzdan izvor socijalne stabilnosti jednog dijela crnogorske populacije. Danas smo u drugoj fazi, fazi pretvaranja poljoprivrede u robno tržišno zasnovanu izvoznu šansu. Smatram da ova Vlada i ovaj ministar poljoprivrede jako dobro obavlja poslove te druge faze. Smatram da su ovi rezultati vjerodostojni i vjerujem da će vas ministar Ivanović upoznati sa tim.

Govorili ste i o tome šta znače stalno zaposleni, odnosno oni koji su dobili ugovor o radu. Zaista, mislim da je jako važno da, ne zbog našeg boljeg razumijevanja nego zbog zajedničkog djelovanja na emancipaciju ukupne javnosti u odnosu na ovo pitanje, kažemo da je prošlo vrijeme starog zapošljavanja u kojem je bilo najvažnije zasnovati radni odnos i onda obezbijediti socijalnu sigurnost za predstojećih 40 godina. Toga više nikada neće biti, nikada. To moramo da pomognemo svima da razumiju. Nema razlike između zaposlenosti na neodređeno i na određeno radno vrijeme za onog ko ima kvalitet i ko je u stanju da taj kvalitet pokaže. Nemojte da potcijenimo poslodavce ko god da je u pitanju, bilo da je javni sektor ili privatni. Pođimo od sebe kao poslodavca, ko bi od nas otpustio radnika koji je dobar. Niko, jer bi to bilo autodestruktivno, bilo bi ludo. Prema tome, važno je da mi pružamo šansu, a ostalo je na onima koji su dobili šansu da je iskoriste i da se dokažu i da se nametnu poslodavcima da ostanu u radnom odnosu.

Otvorili ste i pitanje oko izdašnosti po budžet poreskih prihoda sa sjevera države. Istovremeno ste ukazali, po mom sudu opravdano, na potrebu dodatnih stimulativnih mjera u interesu razvoja sjevera i posebno razvoja privredne djelatnosti na sjeveru. Mislim da je Vlada razradila dobru lepezu stimulativnih mjera za razvoj privrednih djelatnosti i u Crnoj Gori u cjelini, a posebno na sjeveru države. To nas, naravno, vodi u razne olakšice koje dajemo svim poslodavcima koji otvaraju nova radna mjesta u Crnoj Gori, a posebno na sjeveru. Prema tome, ako već vodimo takvu politiku, onda je potpuno jasno da će nam, što se tiče punjenja budžeta, sjever države biti mnogo manje izdašan nego centralni i južni dio. Smatram da je to jedna od politika ili jedna od mjera u sastavu ukupne politike privrednog i ekonomskog razvoja. Smatram da sa tom politikom treba nastaviti. Ne bih kazao da treba da se povlačimo. Naprotiv, rekao bih da treba da razmislimo o dodatnim stimulansima za razvoj proizvodnje hrane i industrije i turizma na sjeveru Crne Gore.

Što se tiče turizma, bio bih srećan kada bih mogao da se saglasim sa vama da se u Crnoj Gori već stvara 1.700.000.000 prihoda od turizma umjesto zvaničnih 750. Mislim da je to pretjerano optimistično. Pitali ste šta radimo da sve te tokove uključujući i tokove turističkog prometa uvedemo u regularnu zonu. O tome sam govorio u odgovoru na pitanje gospodina Simovića i u odgovoru na vaše pitanje. Dakle, ako smo za samo godinu dana 110.000 prihoda ubrali više nego u periodu prošle godine, dozvolite, dakle jedan značajan dio sive ekonomije je stavljen pod kontrolu, jedan značajan dio prihoda koji su izmicali pažnji države je sada u legalnim tokovima. Da li je time završen posao - ni slučajno. Dakle, on nije završen ni u Njemačkoj, to jako dobro znamo, ni u najrazvijenijim pravnim sistemima Evrope i van Evrope, tako da je pred nama ozbiljan posao i u 2014. godini.

Smatram da rezultat koji je ostvaren zaslužuje poštovanje, da ne kažem pohvalu, ako ne Vladi iz političkih razloga ono Poreskoj upravi, Carinskoj upravi, Ministarstvu finansija, ljudima koji su najdirektnije radili na ostvarenju ovog rezultata. Saglasan sam i sa vašom opaskom vezano za strukturu turističkih objekata. Dakle, prostor je naše državno dobro i od nas zavisi kako ćemo ga iskoristiti. Moguće ga je iskoristiti za odmarališta, moguće ga je iskoristiti za apartmane, moguće ga je iskoristiti za vile, za hotele, za razne druge namjene, kao zelenu površinu, ali od našeg urbanističkog planiranja za šta smo nadležni u lokalnim zajednicama i u Ministarstvu turizma i održivog razvoja zavisi kakvu ćemo strukturu objekata dobiti na turističkim lokalitetima. Mislim da o tome, zaista, pažljivo vodimo računa. Mislim da se zahvaljujući tome Crna Gora posljednjih godina profiliše ovako kako se profiliše u svom turističkom razvoju.

Nije bilo tako davno, sjetićemo se kada je, ipak, crnogorska obala doživljavana više kao lokacija sindikalnog, odmarališnog turizma za prostore eks Jugoslavije. Danas se u Crnoj Gori govori kao o potencijalno elitnoj turističkoj destinaciji. Ona se dovodi u red najrazvijenijih evropskih turističkih destinacija. Naravno, ona to danas nije, ona će to biti ako realizujemo one razvojne projekte o kojima smo ovdje više puta govorili. To podrazumijeva, kako ste i sami predložili, izgradnju turističkih objekata najvišeg nivoa, prije svega hotelskih objekata i objekata vila koje su takođe veoma reprezentativni dio svake hotelsko-turističke ponude.

I završavam time što sam saglasan sa vama da se politika aktivnog podsticaja daljem razvoju privrednih djelatnosti u cjelini, a posebno na sjeveru, nikada do kraja ne isrpljuje. Podsjetiću Vas da smo u ovogodišnjem budžetu planirali izvjesnu sumu sredstava kojim želimo da unaprijedimo šemu podsticaja i da obezbijedimo dodatne podsticaje za one koji su spremni da otvore posebno radna mjesta na sjeveru i posebno u određenim djelatnostima kakve su proizvodnja hrane i industrija gdje vjerujemo da možemo izgraditi veći stepen konkurentnosti od sadašnjega i kroz pojačani izvoz obezbijediti ozbiljnije

uravnoteženje bilansa plaćanja prema inostranstvu. Otvoren je poziv i Vama i svim ljudima iz Parlamenta da kroz realizaciju te politike, koristeći potencijal koje imamo u budžetu, zaista kativno učestvujemo u kreiranju te nove šeme podsticaja za koju vjerujemo da bi nam mogla biti od koristi za postizanje boljih rezultata na ovom planu tokom naredne godine. Zahvaljujem na pažnji.

PREŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče Vlade.

Vi ste jedini predstavnik opozicije u Parlamentu pa onda imate pravo na još jedan dodatak. Izvolite, pa će premijer odgovoriti.

Pošto je tema životna, izvolite. Zbog toga što je tema životna, dajem Vam riječ.

SRĐAN MILIĆ:

Za jedno pola sata ćemo ja i Vi braniti zajedno neki predlog rezolucije, pa nebi valjalo da se ovdje...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Uprkos svemu, Vi i ja smo zajedno.

SRĐAN MILIĆ:

To je dobra poruka, neće ga mnogi spavati mirno noćas i sa lijeve i sa desne strane, u svakom slučaju.

Sad ću malo ubrzati jer se bojim postoje ovi što pišu po portalima pa kažu da nijesam dovoljno sugestivan kad to iznosim i nijesam po njihovoj mjeri opozicionar, ali je meni lično mnogo važnije ako ćemo mi za ovih 50 ljudi u Rijeci Crnojevića otvoriti ponovo Ribarstvo, nego sve ovo što god priča i što ko piše. Sa druge strane, predsjedniče Vlade, brojke nam ne idu u prilog, a to što Vama brojke ne idu u prilog najmanji je meni problem, problem je Crne Gore, problem je da i dalje govorimo o projektima, mi treba da imamo aktivnu poziciju. Kad sam pominjao koliko zahvatamo od firmi sa sjevera Crne Gore, upravo sam to podrazumijevao, mimo opština, mimo zdravstva, mimo obrazovanja. Hajdemo da te ljude, te firme koje tamo postoje, te firme koje se bore gore, to su borci koji drže sistem, hajde da ih oslobodimo, da država preuzme na sebe plaćanje tih doprinosa. Onda će neko da kaže, preći će odavde firme gore da otvaraju svoja postrojenja. Neće, ne može da se otvori gore, jer turističke firme će ostati na primorju, one druge će ostati u centralnom dijelu, ali ćemo moći za tih 20.000 ljudi da otvorimo mogućnost. Mi smo, predsjedniče Vlade, stvorili sistem vrijednosti u kome danas kad pitate mladu populaciju gdje bi najradije radila, 60% će da vam kaže - u državnoj upravi. Mi smo napravili problem da danas će samo 9% mlade populacije da kaže da će da otvori svoj biznis. Zašto? Zato što

je to neatraktivno, zato što imamo 50 hiljada ljudi koji rade u državnoj upravi, zato što stalno nagovještavamo da ćemo lokalne samouprave da oslobodimo zaposlenih, zato što nagovještavamo da ćemo da izvršimo racionalizaciju a ne radimo ništa.

Samo zamislite ovo što ste rekli sada da se ne slažete sa mojom optimističkom procjenom oko ukupnoga prihoda u turizmu. Ja Vam ponavljam, dva i po miliona evra smo naplatili od boravišne takse, a deset miliona imamo registrovanih noćenja, ne onih koji su ostvareni u Crnoj Gori, nego registrovanih noćenja. Ja se nadam da je AFIS sistem dio budžeta za 2014. godinu, da ste to predvidjeli, i nadam se da ćemo konačno znati ko nam ulazi u zemlju i da ćemo konačno znati koliko imamo stranih državljana koji koriste svoje stambene prostore za izdavanje, a mi ne naplaćujemo ni jednoga centa po tom osnovu. Dakle, za evro koji se naplaćuje imate tri evra koje smo registrovali a ne naplaćujemo, pa zamislite šta se radi u hotelsko-turističkoj djelatnosti. I dalje kontrolišemo samo one koji su prijavljeni i legalno posluju. Evo, neka provjere vaši službenici, neka se bave malo time, neka se ostave priča oko opozicije. Kako je moguće, predsjedniče Vlade, da nam se uvijek isti ljudi pojavljuju na tenderima za Morsko dobro, da plaćaju basloslovne sume, a da im ukupni prihod koji ostvaruju na tom prostoru je manji od onoga što su platili zakup? Kako je to moguće, ako nemaju

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

To je pitanje za ministra unutrašnjih poslova, nije za premijera.

SRĐAN MILIĆ:

Dogovorite se među vama ko će to da završi.

Hajdemo mi da prikupimo srestva, jer ne bismo imali ovakvu ni socijalnu, ni zdravstvenu, ni obrazovnu politiku da se drugačije odnosimo prema prihodnoj strani budžeta Crne Gore. Hvala vam velika i izvinite zbog ovoga.

PREŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Predsjedniče Vlade, želite li Vi?

Samo jedna sitnica, dobro je da se firme presele na sjever, ništa tu loše neće biti. Tamo je mlađa populacija, znači vitalnija populacija, tamo je jeftinija radna snaga i tamo treba povećati zaposlenost, tako da je dobro da se presele zbog nižih dažbina na sjever. Hvala.

Evo, sa sjevera dolazi kolega Šabović sa njegovim pitanjem o sjeveru, siguran sam.

Izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala.

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavljam Vam sledeće pitanje:

Kada će Vlada Crne Gore odlučiti o Predlogu zakona o izmjeni i dopuni Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore sa predlogom za formiranje to jeste vraćanja statusa opštini Gusinje i po kojoj proceduri, odnosno da li su ispunjeni svi uslovi koji su za to predviđeni?

Gusinjani su prethodno iskoristili sve procedure predviđene Zakonom o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore, a po inicijativi Skupštine opštine Plav koja je nastavak inicijative iz 2003. godine, sproveli referendum za povraćaj statusa opštine 8.januara 2013.godine. Po važećem zakonu Vlada je trebala formirati komisiju u roku od 30 dana od dana održanog referenduma, a ista komisija je bila dužna dati mišljenje na rezultate referenduma i procjenu da li buduća opština može biti održiva. Vladina komisija formirana je tek početkom devetog mjeseca, a trebala je biti formirana u februaru, prvu sjednicu je održala polovinom septembra, a ne krajem februara. Mislim da je previše vremena izgubljeno baveći se procjenama, možda čak i lektorisanjem studije.

Sada pitam kako ćemo nadoknaditi prilično izgubljenog vremena i da li će u opštini Gusinje moći da se održe izbori početkom proljeća.

Ja znam da nijeste Vi bili prava adresa za ovo pitanje, da je to trebalo postaviti ministru za unutrašnje poslove i javnu upravu ili čak i potpredsjedniku za politički sistem, ali ova sedma sjednica je bila tako koncipirana da nemamo pitanja poslanika i odgovore ministara i zato sam iskoristio ovo. Na to me je prosto natjerala činjenica da je prije petnaest dana u Gusinju održan jedan skup na kojem smo bili prisutni predstavnici četiri političke partije, tri poslanika, dva predsjednika opštine i čak jedan ministar, i svi smo se mi u holu grabili nadjačavajući aplauze da obećamo da ćemo čim dođe u Parlament taj zakon dići ruke svi, samo neka ga Vlada donese i gotovo je sve.

E sad samo pitam da li ima mogućnosti i šanse da i Gusinjani izađu na izbore kad i ostali, a to je, ako Bog da, na proljeće. Hvala.

PREŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Šaboviću.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

Raste nam broj opština iako nam ne raste GDP. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Šaboviću,

Ustavom Crne Gore, Zakonom o teritorijalnoj organizaciji, drugim pozitivnim propisima kao i Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi data je mogućnost građanima da osnivaju opštine kroz njihovo i pravo organa lokalne samouprave

da u granicama utvrđenim zakonom uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima, na osnovu sopstvene odgovornosti a u interesu lokalnog stanovništva. Na osnovu inicijative za dobijanje statusa opštine Gusinje Vlada Crne Gore na sjednici od 1. avgusta 2013. godine donijela je Odluku o obrazovanju komisije za ocjenu ispunjenosti uslova za teritorijalnu promjenu povodom sprovedenog konsultativnog referenduma o osnivanju opštine Gusinje.

Zadatak komisije bio je da u roku od 30 dana dostavi Vladi mišljenje o ispunjenosti uslova za teritorijalnu promjenu u skladu sa zakonom. Komisija je održala pet sjednica, analizirala sadržinu studije opravdanosti osnivanja opštine Gusinje i podnosiocu inicijative ukazala napotrebu da se ista inovira u skladu sa uputstvima, odnosno metodologijom sadržanom u Pravilniku o sadržaju i metodologiji izrade studije o opravdanosti teritorijalne promjene. Takođe, podnosiocu inicijative određen je i rok da studiju izmijeni i dopunu u skladu sa sugestijama koje su iznijeli članovi Komisije.

Kako je podnosiocu inicijative bilo potrebno dodatno vrijeme da u tekst Studije opravdanosti osnivanja opštine Gusinje unese podatke i informacije na koje su ukazali članovi Komisije, uslovi za pripremu mišljenja Vlade stekli su se tek nakon što je podnosilac Inicijative dostavio inovirani, dodatno obrazloženi tekst Studije.

U skladu sa dobijenim sugestijama od članova Komisije, podnosilac Inicijative je dva puta inovirao tekst Studije opravdanosti osnivanja opštine Gusinje i 10. decembra 2013. dostavio izmijenjenu i dopunjenu Studiju, na koju su se u pisanoj formi izjasnili članovi Komisije. Na osnovu dobijenih izjašnjenja članova Komisije, pripremljeno je i mišljenje Komisije koje će Ministarstvo unutrašnjih poslova dostaviti Vladi na razmatranje i usvajanje na sljedećoj sjednici.

Komisija za ocjenu ispunjenosti uslova za teritorijalnu promjenu, povodom sprovedenog konsultativnog referenduma o osnivanju opštine Gusinje, jednoglasno je dala mišljenje da su ispunjeni uslovi za predloženu teritorijalnu promjenu da područje Gusinje dobije status opštine.

Nakon što razmotri mišljenje Komisije, Vlada će, shodno članu 31 Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore, donijeti odluku o prihvatanju ili neprihvatanju Inicijative. Ukoliko Vlada prihvati Inicijativu obavezna je da utvrdi Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore u roku od 30 dana od dana donošenja odluke.

Na samom kraju, u odnosu na Vaše konkretno pitanje s kraja Vaše diskusije, dakle, od nas očigledno zavisi kada će se stvoriti uslovi za organizaciju prvih lokalnih izbora u Gusinju. Ako pretpostavimo da će se na temelju predloga Komisije Vlade izjasniti u četvrtak i da je u roku od 30 dana u obavezi da da predlog zakona Parlamentu, to znači do kraja januara mjeseca, nakon toga, zavisno od brzine usvajanja tog zakona u Parlamentu, kao i u slučaju Petnjice,

stvaraju se pretpostavke za organizaciju izbora. Nema nikakve sumnje da je glavna posla završena, nema nikakve sumnje da smo se prema inicijativi Gusinjana i prema obećanjima koja smo davali tim povodom ponijeli krajnje odgovorno. Prije svega smo se odgovorno ponijeli prema sistemskim propisima u ovoj oblasti koji štite državu Crnu Goru od pretjeranog i neodgovornog usitnjavanja, dakle da su uslovi ispunjeni za osnivanje opštine Gusinje, te da će se u mjesecima koji slijede tokom 2014. godine, sigurno stvoriti uslovi za organizaciju izbora. Iskustvo iz Petnjice na tom planu je vrlo ohrabrujuće.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Kolega Šaboviću, izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Poslije ovoga je sve jasno, samo mi je žao što ovo Gusinjani ne mogu da čuju, jer kako mi javiše, nema struje u Gusinje. Znam da nije namjerno i da nije, daleko bilo, sabotaža, dako bude došla u međuvremenu. Ali, ipak, ovo je istorijski trenutak za Gusinjane i ja volim što sam to čuo i volim što ste svi to čuli.

Samo da podsjetim, tačno je da od svih nas zavisi, jer ovdje niko ne može sam donijeti odluku, ni najjača partija bez nas tri koje smo bili tog dana zajedno u Gusinju, ni nas tri bez najjače partije. Znači ovdje treba 41 ruka, moramo svi zajedno. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Evo, kao i obično, Vi i premijer se razumijete.

Kolega Pajoviću, dobro došli, a kolega Dritan Abazović će da se obrati na svom maternjem jeziku, albanskom. Najavio je blagovremeno. Imate namještenu opremu, nemojte dirati prekidače na kanalu 1, da biste razumjeli.

Samo sačekajte trenutak, kolega Abazoviću, da budu svi spremni, nijesmo u preši.

Hvala vam. Izvolite, kolega Abazoviću.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, predsjedniče Parlamenta.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani članovi Vlade, poštovani građani Crne Gore,

Iskoristiću svoje Ustavno pravo i pitanje premijeru postaviću na svom maternjem jeziku:

Cilat aktivitete do ti ndër marr Qeveria e Malit të Zi me qëllim shfrytëzimin më të mirë të resurseve natyrore në komunë të Ulqinit?

Arsyetim: Lokalitetet e caktuara me rëndësi vitale për zhvillim të Ulqinit janë privatizuar, por këto lloj privatizimesh nuk sollën efektet e paralajmëruara. Madje ndodhi e kundërta, u zvogëluar kapacitetet turistike dhe munguan investimet e parashikuara. Ulqini është sot qytet me, padyshim, potencialin më të madh për zhvillim, por është dhe, paradoksalisht, Komuna më e varfër në Bregdet e cila hyri në Planin e sanimit të Qeverisë, si dhe Komuna që ka, sipas të dhënave të Monstat-it, pagën më të ultë mesatare në të gjithë Malin e Zi. Dikur Ulqini ishte e kundërta e kësaj, qytet me hotele, fabrika, ndërmarrje dhe sezon i cili ka zgjatur nga pranvera deri vonë në vjeshtë, 200 ditë të plota. Për 20 vitet e kaluara, në të cilat ju ishit shtatë herë kryeministër, në Ulqin janë kryer shumë investime të gabuara, është rrënuar ekonomia, janë shkatërruar hotelet, njerëzit mbetën pa punë, si dhe është zvogëluar numri i banorëve. Marrëdhënia *diskriminuese* e Qeverisë së Malit të Zi pasqyrohet në faktin se edhe sot vazhdojnë këto trende negative, nuk prishen kontratat me investitorët e papërgjegjshëm, ndërsa nga projektet zhvillimore kemi vetëm 3D animacionet. Zotëri Gjukanoviq, ju në ekspozenë tuaj keni thënë (citoi):

“Atje ku partnerët kanë zënë lokalitetet atraktive në bregdetin malazez dhe presin kohë më të mirë për arritjen e përfitimeve tregtare, me masat e lejuara të politikës ekonomike këtyre marrëveshjeve duhet dhënë fund. Edhe pse kjo pronë mund të jetë e drejtë e tyre e pamohueshme pronësore dhe koncesionale, duhet të rikujtojmë që shteti ka tjetërsuar ose dhënë me qira këto të mira në mënyrë që me këtë të sigurohet zhvillimi, të përmirësohet oferta turistike, rritet prodhimi shoqëror dhe që të punësohen njerëzit. Në mënyrë që në Mal të Zi të jetohet më mirë” (Fundi i citatit).

Deri tani nuk kemi ndjerë që kishte përmirësime në këtë drejtim, prandaj më intereson a keni në plan dhe kur të ndërmerrni diçka, të qëndroni me vepra mbas fjalëve tuaja, dhe të mbani premtimin e dhënë në mënyrë që me të vërtet të jetohet më mirë.

Prevod sa albanskog jezika na službeni jezik:

Koje aktivnosti će preduzeti Vlada Crne Gore u cilju bolje iskorisćenosti prirodnih resursa u opštini Ulcinj?

Obrazloženje: Određene lokacije od vitalnog značaja za razvoj Ulcinja privatizovane su, ali takve privatizacije nisu donijele najavljene efekte. Čak suprotno, smanjeni su turistički kapaciteti i izostale su predviđene investicije. Danas je Ulcinj grad sa nesumnjivo najvećim potencijalom za razvoj, ali isto tako paradoksalno, najsiromašnija Opština na Primorju koja je ušla u Sanacioni plan Vlade, kao i Opština u kojoj je po podacima Monstata najmanja prosječna zarada u cijeloj Crnoj Gori. Nekad je Ulcinj bio sve suprotno od toga, grad sa hotelima, fabrikama, preduzećima i sa sezonom koja je trajala od proljeća pa do pozne jeseni, čitavih 200 dana. Za proteklih 20-tak godina, u kojima ste vi sedam puta

bili premijer, u Ulcinju su izvedene brojne promašene privatizacije, opustošena privreda, srušeni hoteli, ljudi su ostajali bez posla, a i smanjio se broj stanovnika. Maćehinski odnos Vlade Crne Gore ogleda se u činjenici da se i danas nastavljaju ovakvi negativni trendovi, da se ne raskidaju ugovori sa neodgovornim investitorima, a od razvojnih projekata ostaju samo 3D animacije.

Gospodine Đukanoviću, Vi ste u svom ekspozeu rekli sljedeće: "Tamo gdje su partneri zauzeli atraktivne lokacije na crnogorskoj obali i čekaju bolje vrijeme za sticanje trgovačkog profita, dozvoljenim mjerama ekonomske politike takve aranžmane treba okončati. Iako takva imovina može predstavljati njihovoneupitno vlasničko ili koncesiono pravo, treba se prisjetiti da je država otuđila ili dala u zakup ta dobra da bi se time obezbijedio razvoj, unaprijedila turistička ponuda, uvećao društveni proizvod i da bi se zaposlili ljudi. Da bi se u Crnoj Gori živjelo bolje".

Do sada nijesmo osjetili da je bilo pomaka u ovom pravcu, pa me stoga interesuje da li i kada namjeravate da preduzmete nešto, stanete djelima iza svojih riječi i održite dato obećanje kako bi se stvarno živjelo bolje.

Sada prelazim na službeni jezik, odnosno na jezik većinskog stanovništva.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite, završen je prevod.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Pitanje se odnosi na iskorišćenost prirodnih potencijala Opštine Ulcinj. U proteklom periodu mnogo se govorilo o tome, ali definitivno, stvari na terenu, odnosno ono što je realan život demantuje obećanja i sve ono što je najavljivano.

Gospodine Đukanoviću, ja ću početi od Solane, najstarijeg preduzeća koje je osnovano 1934. godine, a u najboljim vremenima je imalo daleko više od 400 radnika. Zašto je privatizovano kroz berzu, a ne na tender, kad znamo da berza elektronskim putem određuje dobitnika, odnosno vlasnika, koji za razliku od tendera, ne treba da ponudi niti biznis plan niti da pokaže da se razumije u tu oblast, niti da pokaže način na koji želi da se razvija fabrika? Ona je svjesno, nakon privatizacije, gurnuta u stečaj 2003. godine, zbog duga, čujte, građani Crne Gore, od svega 14 hiljada eura. Cilj stečaja tipičnih tranzicionih društava je osloboditi se radnika. Navodno nije bilo novca za privatizaciju i modernizaciju zato je kupac Euro fond, koji je, inače, vlasnik Solane, u isto vrijeme, znači u proteklom periodu, ulagao u Bosnu i Hercegovinu, kao što je na primjer Elektro grupa Jajce, gdje su uložili 8,8 miliona eura. Nego da bi stvar bila jasna, 2006. godine, Euro fond je kupio još 30% akcija. Kvadrat zemlje tada je koštao 30 centi, da bi odmah nakon što je prostornim planom zemljište prešlo iz poljoprivrednog u građevinsko cijena zemljišta, čujte, građani Crne Gore, sa 30

centi porasla na 100 eura. Tako je nešto što je kupljeno za 800 hiljada eura, nuđeno na prvom tenderu na prodaji od 254 miliona eura.

Gospodine Đukanoviću, ako je auto-put projekat stoljeća Crne Gore, onda je Solana pokušaj pljačke stoljeća koja je trebala da se izvede u Crnoj Gori.

Ulcinjska Rivijera, gospodine Đukanoviću, nekada kvalitetnog hotelsko smještajnog kapaciteta u Ulcinju je prije 50 godina bilo kvalitetnije i bolje nego sada. Nekada je imala 4.500 ležajeva, i u tom preduzeću je uveden stečaj za dug, čujte, građani Crne Gore, 231 hiljadu prema Elektroprivredi Crne Gore.

U isto vrijeme u Budvanskoj rivijeri taj dug je iznosio više, a jedino je Ulcinjska rivijera uzeta u stečaj. Drago mi je što se to nije desilo sa drugim takvim kompanijama, ali priznaćete da ovdje ima elemenata diskriminatorskog karaktera.

U isto vrijeme, vrednost imovine tada Ulcinjske rivijere koja je ušla u stečaj, ponavljam, za 231 hiljadu, procjenjivala se na 80 miliona eura.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Otvarate subjekat po subjekat, već kod Solane vam je bilo isteklo vrijeme. Otvorili ste novi subjekat i ja sam vas puštio, to je pitanje Rivijere.

Mislim da hoćete da pokažete da je to pojava, i već je dovoljno dva subjekta, jer bismo otišli predaleko, a na svako od tih pitanja premijeru bih morao dati malo više vremena. Ovo će trajati predugo, već sada je to prešlo daleko. Suštinski pričate o pojavi, svejedno ima li dva ili pet subjekata, da biste to dokazali. Ne možemo pretvoriti sad ovo u dva ekspozea vaš i njegov.

Ne govorimo o sadržaju, poruke su jasne. Imamo dva subjekta, imali smo sve, čuli smo i ovaj drugi subjekat, oba subjekta su bila van vremenskog okvira. Dobićemo odgovor koji u suštini objašnjava vaše zahtjeve o pojavama. Možemo li tako?

DRITAN ABAZOVIĆ:

Potpuno sam saglasan sa vama, predsjedniče.

Ako dozvolite još jedan minut, dobro, ako ne, ja ću završiti.

Govorim o pojavama, ali ne želim da mi se izbjegne odgovor, ne želim političku priču, ne želim praznu demagogiju. Ja iznosim činjenice kako bi građani Crne Gore zaista imali informacije da ne misle da mlatimo o nekim podacima koji ne odgovaraju istini.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Samo izvolite, završite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala.

Idemo dalje, ovoga zaista ima mnogo, potpuno sam saglasan, čak i posebna sjednica da ima mislim da bi imali šta da kažemo.

Hotel Galeb, privatizovan 5.septembra 2006. godine, kupila ga je kompanija Rokšped po cijeni od 5,75 miliona eura. Kupac se obavezao da u hotel uloži 15,4 miliona eura, da gradnja počne u januaru 2007. godine, a da bude završena 2009. godine. Hotel je srušen, na to mjesto je ostao parking ili ledina, simbol grada Ulcinja i to za svakog Ulcinjanina ne predstavlja nož u leđa, nego nož direktno u srce.

Do dan danas nijedna garancija koja je dodatnim aneksima potpisana, a vi ste na čelu Savjeta za privatizaciju, nije aktivirana prema kompaniji Rokšped. Vjerovatno ćete reći - ekonomska kriza je učinila svoje, a ja ću vas podsjetiti na vaš ekspeze i na vaša obećanja da ćete raskidati ugovore sa onima koji ih ne poštuju, odnosno koji se ne drže dogovora.

Danas radnici Galeba, poštovani građani Crne Gore, turistički radnici, s obzirom da im je vlasnik rekao da je hotel u izgradnji, rade u trafikama za štampu iste kompanije, prodaju novine, cigarete i žvakaće gume.

Mogu li još malo?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Imate pravo na komentar, pa ćete moći još malo. Izvolite.

Ja znam da ste inspirisani, ali daćemo riječ premijeru, pa imate komentar.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Mogu li samo da pobrojim što je još uništeno? Samo taksativno da nabrojim bez komentara.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Imaćete prilike u komentaru, pomognite sad vi meni.

Predsjedniče Vlade, izvolite. Imaćete malo više vremena vi da objašnjavate.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Hvala.

Poslaniče Abazoviću,

Svjесni prirodnih i privrednih potencijala kojima Ulcinj raspolaže, naponi, ne samo ove, već i prethodnih vlada, veoma su bili usmjereni ka stvaranju uslova za njihovu bolju iskorišćenost, kao i na poboljšanje ukupnih uslova življenja u ovoj najjužnijoj crnogorskoj opštini.

Naravno, kao predsjednik Vlade, ni sam nisam u potpunosti zadovoljan ostvarenim, kako u ovoj opštini, tako u Crnoj Gori u cjelini. Ali, nipošto ne bih želio ovom prilikom da previdimo šta je sve sa državnog nivoa učinjeno i kakav je

više nego prepoznatljiv i mjerljiv napor u tom pravcu činjen tokom ovih godina za koje ste vi, da kažem, izrekli ocjenu da je Vladina politika prema Ulcinju bila diskriminatorna.

Podsjetiću ovom prilikom na dio onog što je urađeno, a što predstavlja prioritarnu nadležnost i odgovornost Vlade. Vi ste govorili o pitanjima koja su definitivno van Vladine nadležnosti, doći ću i do njih i dati određene komentare. Međutim, najprije ovo.

Posredstvom Direkcije javnih radova i Direkcije za saobraćaj za realizaciju infrastrukturnih projekata u Opštini Ulcinj je u posljednjih 10-tak godina uloženo oko 10 miliona eura za izgradnju lokalne, putne, gradske putne i rješavanje problema komunalne infrastrukture, kao i za završetak radova na domu kulture, izgradnji graničnog prelaza Sukobin i stvaranju boljih uslova za rad i pravosuđa, kao i za saniranje posljedica poplava.

Najznačajniji kapitalni projekat koji smo završili bio je bulevar prema Velikoj plaži koji je podrazumijevao izgradnju mosta na kanalu Port Milena, čime se unaprijedila veza sa turističkim kapacitetima na Velikoj plaži i Adi Bojani. U dvije faze realizacije ovog kapitalnog projekta uloženo je preko 16 miliona eura.

Drugi veliki projekat realizovan za potrebe opštine Ulcinj i Bar je Regionalni centar za obradu otpada, koji je otvoren u julu 2012. godine, na lokaciji Možura. Sanitarna deponija je izgrađena u okviru projekta Mestap, projekat ekološki osjetljivih turističkih oblasti, za koji je kreditna sredstva obezbijedila Svjetska banka u iznosu od osam miliona eura.

Istovremeno najveći dio preostalih sredstava iz projekta Mestap, opredijeljenih za nabavku opreme, vozila i kontejnera za opštine Ulcinj, Bar, Budva, Kotor i Tivat, usmjeren je na opštinu Ulcinj, odnosno njeno komunalno preduzeće. Dodatno iz IPA sredstva za ovo komunalno preduzeće je obezbijedeno tri miliona i 100 kontejnera za sakupljanje otpada u ukupnoj vrijednosti oko četiri miliona eura.

Značajna sredstva Vlada je uložila i kroz podršku poljoprivredi. U periodu 2009-2013.godina, ukupan iznos podrške po tom osnovu iznosio je oko tri miliona eura. Samo kroz Midas projekat podržano je 14 ugovora ukupne vrijednosti 360.000 eura od čega je bespovratna podrška polovina ovih sredstava. Kroz program energetske efikasnosti u javnim zgradama po osnovu tekuće saradnje između Crne Gore i Savezne Republike Njemačke do septembra 2014. godine će biti realizovano blizu milion eura za rekonstrukciju Srednje škole "Bratstvo i jedinstvo" i Osnovne škole "Maršal Tito" u Ulcinju.

Kratko ću se osvrnuti na dio koji se odnosi na stvaranje neophodnih prostorno-planskih pretpostavki, što je važan, ako ne i najvažniji preduslov za valorizaciju postojećih privrednih i turističkih kapaciteta opštine Ulcinj. Vlada Crne Gore je potpisala Sporazum sa opštinom Ulcinj o donošenju lokalnog planskog dokumenta Prostorno-urbanističkog plana opštine Ulcinj. Ovim planom biće

određeni ciljevi i mjere prostornog i urbanističkog razvoja opštine. Sačinjen je prednacrt prostorno-urbanističkog plana, a u toku su aktivnosti na finalnom usaglašavanju planskih rješenja sa opštinom. Usvojene su državne studije lokacije za Valdanos-sektor 61, Rt Đeran Port Milena - sektor 65 i turistički kompleks na Velikoj plaži - dio sektora 66. Vrijednost izrade ovih studija je 398.000 eura. Strateškim dokumentom planirana je izgradnja kanalizacione mreže i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda kojim bi se otpadne vode prečišćavale, prije svega, prije ispuštanja u podmorski ispust. Sredstvima Evropske investicione banke finansiraće se izgradnja kanalizacione mreže za naselja Kodra, Totoši, Bijela Gora, Donja Bratajica koje gravitiraju u potoku Bratajica i području Port Milena u Ulcinju. Ova investicija je vrijedna 5,3 miliona eura. Očekuje se revidiranje glavnog projekta do kraja januara 2014. godine, nakon čega će biti raspisan tender za izgradnju.

Planirana je i izrada studije izvodljivosti za sanaciju neurednih odlagališta među uredno odlagalište Hija, opština Ulcinj. Projektom unapređenja sistema vodosnabdijevanja i prikupljanja i prečišćavanja otpadnih voda u Ulcinju, predvidjeli smo mjere za unapređenje sistema vodosnabdijevanja u iznosu od 13 miliona eura. Mjere za unapređenje sistema otpadnih voda u iznosu od 10,5 miliona eura i izgradnji postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u iznosu 4,7 miliona eura. Troškovi za realizaciju projekta u visini od 20 miliona eura biće realizovani iz sredstava KEP banke za koji je 20. decembra ove godine potpisan ugovor. Ostala neophodna sredstva za realizaciju biće obezbijeđena iz IPA fondova. Dakle, ovo je samo dio podsjećanja na osnovu kojih možemo cijeniti odnos Vlade i njenu zainteresovanost da se iskorišćenost svih resursa, kao i ukupni uslovi života u opštini Ulcinj dovedu na željeni nivo.

Vi ste govorili i o pitanjima koja su definitivno izvan nadležnosti Vlade, ali dozvolite da u odnosu na njih, takođe, kažem nekoliko rečenica, pretpostavljajući da ćemo kroz nastavak dijaloga biti u prilici da bliže pojasnimo ukupnoj crnogorskoj javnosti razloge zbog kojih neki od razvojnih projekata planiranih za opštinu Ulcinj nijesu ostvareni željenom dinamikom. Kada govorimo o turizmu, prije svega, moramo identifikovati da je glavnina problema na ulcinjskoj strani. Dakle, najvažniji dio problema je nedostatak prostorno-urbanističke dokumentacije, i o tome sam govorio u okviru svog osnovnog odgovora. Tačno je da su mnogi hoteli u ulcinjskoj opštini privatizovani kroz postupak stečaja. Znamo kako ta privatizacija ide i znamo da je najčešće na prostoru ukupne Crne Gore izostajala mogućnost ili želja Vlade Crne Gore da kroz privatizacioni postupak ugovori obavezni investicioni program. Prosto teško je nametati investicioni program nekome ko kupuje imovinu, on kupuje imovinu kroz stečaj. Uprkos tome, u postupku privatizacije ulcinjskih hotela ugovarali smo investicioni program, ali do njegove realizacije nije dolazilo uglavnom zbog nepostojanja prostorno-urbanističke dokumentacije za koju je bila nadležna opština Ulcinj.

Zbog toga sam i naglasio da je jako važno to što radimo tokom ove godine zajedno sa opštinom Ulcinj na prostorno-urbanističkom planu i donošenju državnih studija lokacije za realizaciju ključnih razvojnih projekata u ovoj opštini, posebno u oblasti turizma.

Takođe, i time završavam, kada je u pitanju Solana u Ulcinju, podsjećanja radi, ovo preduzeće je privatizovano metodom masovne vaučerske privatizacije. Znači, ovdje, zaista, nije riječ ni o kakvoj Vladinoj ulozi u postupku privatizacije. Zašto se Vlada u tadašnjem personalnom sastavu, u kojem nijesam bio, uzgred budi rečeno, ali ne znači i da sam bio da bi se nešto drugačije opredijelila politika Vlade, dakle zašto se Vlada opredijelila da realizuje dio privatizacije kroz postupak masovne vaučerske privatizacije i zašto je bilo opredjeljenje da upravo ulcinjska Solana bude predmet ili objekat implementacije ovog modela privatizacije, to je vjerovatno pitanje o kojem je moguće voditi duži stručni razgovor, pretpostavljam i uz učešće onih koji su tada opredijelili takvu politiku. Sve što se poslije toga događalo ima najveći dio svog objašnjenja u onome što je Zakon o stečaju i što je nadležnost suda u realizaciji postupka koji se odnosi na preduzeće koje zbog nelikvidnosti kakva je bila izražena u ulcinjskoj Solani dođe u postupak realizacije stečajnog postupka.

Ono što mogu ovdje da podsjetim, da na taj način odagnam bilo kakvu sumnju kod neobaviještenog dijela javnosti, dakle nije ova Vlada niti bilo ko od nas na bilo koji način doprinosila stvaranju očigledno megalomanskog očekivanja da bi se prenamjenom zemljišta u okviru Solane mogle ostvariti basnoslovne zarade o kojima ste vi govorili. Konačno, okolnost da se nijesu dogodile govori da je to bila jedna potpuno neutemeljena, da ne kažem neozbiljna poslovna procjena. Ono što je uradio ovaj parlament i ono što je uradila ova Vlada jeste da je zaustavila taj postupak i da je obezbijedila da se zemljište koje je namijenjeno radu Solane ostavi u režimu korišćenja, dakle kako je to prvobitno definisano, što znači da danas više ne postoji ni teorijska mogućnost kada bi se izmijenile prilike na međunarodnom finansijskom tržištu da se ostvare zarade o kojima ste vi govorili. Ne sporim da je bilo i takvih ideja, ne sporim da je bilo određenih pokušaja kakvih ćemo naći i vezano za ovaj i za bilo koji drugi slučaj. Ali, kao što sam i maloprije govorio poslaniku Miliću, prostor je naša odgovornost. Šta će se raditi u prostoru odlučujemo mi, dakle u Parlamentu i u Vladi. Mi smo odlučili da taj prostor zadrži prvobitnu namjenu kako je taj prostor funkcionisao u dugom nizu godina i decenija od formiranja Solane. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Kolega Abazoviću, imajući u vidu da govorite nematernji jezik, da se dogovorimo. Umjesto tri imaćete pet minuta, ali to je pet minuta, i to je povećanje

skoro duplo. Mislim da je bolje da čuvam vrijeme od vas i vas od vremena, tako da je bolje pet minuta. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Prvo da napravim mali dijalog sa premijerom, a onda i da nastavim svoju priču. Samo da ne ostane nedoumica oko Solane. Vi ste, gospodine Đukanoviću, i sami rekli da ste uložili vaučer u Eurofond kod svojih prijatelja. Zna se tačno ko su vlasnici Eurofonda, javnosti je to poznato, a mene brine zašto ne funkcioniše kompanija, mene to brine. Očekivao sam ovakav odgovor od vas. Pitao sam zašto ne raskidate ugovore kada ste sami to najavljivali. Jeste li vi na čelu Savjeta za privatizaciju? Jeste li vi kovertirali ostavku makar kao predsjednik Savjeta za privatizaciju? Zašto ne raskidate ugovore? To recite građanima. Ako imamo neodgovorne investitore zašto ne raskidamo ugovore? Mislim da je to mnogo jednostavno.

Tačno je sve što ste rekli što se tiče investicije u Ulcinj, ali to je, dragi moji građani, i Ulcinjani, i Crne Gore, klasično zamagljivanje istine. To što ste gradili puteve i što ste napravili jedan most i što ste napravili regionalnu deponiju i sada svi treba da vam kažemo hvala, a pri tom ste 23 godine isisavali sve što je moguće bilo da se isisa kroz Morsko dobro itd, novac ste isisavali, čak se i pijesak krao na Velikoj plaži. Vi ste premijer, vi ste na čelu jedne Vlade, vi ste sve mogli da stopirate. Tačna je vaša teza da nijesu donoseni prostorni planovi da lokalna samouprava ima svoju odgovornost, i to veliku. Ali, poštovani građani Crne Gore, tu su bile digitron uprave, kojima su upravljalo iz Podgorice, kao sa klima uređajem. Povećaj, smanjiš, duva hladno, duva toplo. Zašto niste urgirali da se donesu prostorni planovi. Vi ste čovjek od ugleda, Vi uzimate milionske kredite na ugled, a ne možete da urgirate kod jednog gradonačelnika, bilo ko da je. Na kraju krajeva oni su odnosom prema Vama svih ovih godina, dokazali da su klasični konobari vlasti i uradili bi sve što se od njih traži, a to je nešto što je za dobro građana Ulcinja i za Vladu Crne Gore. Da se otvaraju radna mjesta, da se otvaraju hoteli, da se prave fabrike, niko protiv toga nije. Apsolutno postoji priča u Ulcinju da su investitori ispred vrata, čekaju da uđu. Otvorite više ta vrata. Otvorite neka krene razvoj. Gospodine Đukanoviću, istina je neđe drugo. Od kada nam godine počinju januarom '91. godine, građani Crne Gore, Ulcinj imao 5.300 radnika.

Nekada je postojao Otrant komerc sa 220 radnika, sada ne postoji, nekad je postojao Agro Ulcinj sa 125 zaposlenih, sada ne postoji. Nekad je postojala fabrika ćilima u Vladimiru sa 120 radnica, sada ne postoji, nekada je postojao Neptun sa 70 stalno zaposlenih, sada ne postoji, tome dodajte Galeb, Albatros, Solanu i sve ostale. A onda smo počeli „da živimo bolje“ i znamo ono što smo već čuli da najmanja prosječna plata u čitavoj državi u Opštini Ulcinj. Svaka čast eliminisali ste regionalne razlike, obrnuli ste kartu Crne Gore naopačke. Grad sa

najviše resursa, kako i sami tvrdite, ima najmanju prosječnu platu u zemlji. A sigurno i sljedeće, gospodine Đukanoviću, opada i broj stanovnika, nekad ih u Ulcinju prije 20 godina bilo 26.000, danas ih je nešto više od 20.000, i to je sigurno. Bez dileme gospodine Đukanoviću ovo nije evropski put makar ne za Ulcinj, ovo je put u ekonomsku propast i ovo je put u urbicit uništavanje svega po čemu je jedan grad prepoznat. A otkad ste nam rekli da idemo naprijed, ja to nijesam vidio, mi idemo samo nazad. Imate štrajkove glađu i u lokalnim preduzećima tačno imate štrajkove u Solanu i imate i dalje potraživanja radnika.

Gospodine Đukanoviću, pošto nema puno vremena, da Vam još nešto samo kažem u finišu, jer ovu priču vjerovatno ćemo nastaviti u nekom drugom premijerskom satu ili postavljanje poslaničkih pitanja.

Taj koji nije doživio poraz taj i ne zna što je pobjeda. Možete vi da vladate još 20 godina, još 30 godina, ja vam želim dug život i dobro zdravlje. Možete da imate ne 30 poslanika, nego 81 poslanika, možete da imate ne sedam odbornika, nego svih 33, ali upamtite makar riječi Valtazara Bogišića koji kaže: „Najveća je nepravda kad ko od zla djela svog još i korist kakvu ima.“

Gospodine Đukanoviću, bog je sa strpljivima, a što ovca vidi ležeći to i nije daleko.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Predsjedniče Vlade,izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poslaniče Abazoviću, zahvaljujem svakako na jednom efektnom početku predizborne kampanje za Ulcinj.

Dakle, drago mi je da ste na taj način dali signal i svim ostalim zainteresovanim da i ovaj dom pretvorimo, prije svega, u poprište borbe za osvajanje lokalne vlasti. Nemam ništa protiv toga, prihvaćiću logiku i razgovraćemo danas i ubuduće i na takav način. Dozvolite da se zahvalim i na ovim mudrim citatima koje ste iz nekog razloga uputili meni.

Kazaću Vam kratko u odgovoru na te citate. Ne mislim da je neophodno biti poražen da bi čovjek shvatio vrijednost svoje pobjede. Posebno ne mislim da je neopohodno da čovjek bude stalno poražavan, da bi stalno shvatao kako je lijepo pobjeđivati. Može se odgovornost za pobjede nositi i iz pobjeda samih bez poraza. A kako ko nosi i svoje iskustvo iz poraza, a oni drugi iz pobjeda ipak najbolje je suditi na osnovu rezultata provjere povjerenja kod građana Crne Gore. Vjerujem da ćete se složiti da se ne obraćamo ludim ljudima, niti moralnim patuljcima, što bi rekao jedan od poznatih naših prethonika i prethodnika dijela ovog poslaničkog sastava u crnogorskom parlamentu, nego se obraćamo

normalnim, zrelim, promišljenim ljudima koji su u svakom kritičnom trenutku i dalje i novije crnogorske istorije znali da najbolje odluče sebi u korist i da daju povjerenje onima koji su najviše vjerovali i da im svoju ljubav ne pokazuju time što će im kreirati izborne poraze da bi naučili kako je vrijedno pobjeđivati, nego im dajući povjerenje i oslanjajući se na njihovu mudrost i odgovornost da će iz tih pobjeda izvlačiti nauk, prije svega, u pogledu stalnog unapređenja odgovornosti prema ljudima koji nam daju povjerenje.

Dozvolite da se obratim sa par komentara na vaše konkretne konstatacije vezane za Ulcinj. Kazali ste da je u Ulcinju permanentno bila vlast na neko daljinsko upravljanje. To je vaš odnos prema vašim sugrađanima, nije moje, čak ne samo prema vašim sugrađanima koji su bili u raznim sastavima vlasti nego prema građanima koji su im davali povjerenja. Ako treba da podsjetimo DPS najčešće nije bila u tom sastavu, uključujući ni u posljednjem mandatu. Dakle, danas DPS nastupa na lokalnim izborima u Ulcinju iz pozicije čiste opozicije. Vjerujem, dakle, da će građani Ulcinja na prestojećim izborima, dajući veći stepen povjerenja Demokratskoj partiji socijalista, testirati i tu političku soluciju i provjeriti da li može dobiti odgovorniju i efikasniju lokalnu upravu.

Pitali ste me zašto ne raskidamo ugovore. Pokušao sam da objasnim u prvom dijelu našeg dijaloga, ali zbog ukupne javnosti koja ne mora biti upućena u ovu problematiku koliko su upućeni svi poslanici i predsjednik Vlade. Dakle, ugovor možete raskinuti tada kada imate uredno potpisanu ugovor o privatizaciji, tada kada je kroz postupak stečaja neko kupuje imovinu, on postaje njen vlasnik i imate ozbiljno ograničenje, odnosno nemogućnosti u ustavnom sistemu Crne Gore da raskidate ugovor sa kupovinom vlasništva koju je on realizovao. Znači, pokušavamo na razne načine, a način na koji sam vam i kazao u izlaganju pilikom izbora Vlade, da repertoarom mjera ekonomske politike Vlade i lokalnih uprava stimulišemo vlasnike imovine koji ne realizuju investicioni progam da taj investicioni program realizujemo. Dobar dio tog repertoara je u nadležnosti lokalnih uprava koje bi mogle, propisujući oštrije poreske mjere iz svoje nadležnosti, stimulisati neodgovornog investitora ili da realizuje investiciju, ili da prodaje svoju nekretninu onome ko će realizovati investiciju.

Ne očekujem, gospodine Abazoviću, ni od Vas ni od bilo kog građanina Opštine Ulcinj ni od bilo kog građanina Crne Gore da zahvaljuje Vladi. Vlada je radila ono što joj je ustavna obaveza i ono što je osjećaj odgovornosti ljudi koji čine Vladu prema građanima koji su nam poklonili povjerenje. Nastavićemo to da činimo i ubuduće, bez ikakvih očekivanja u pogledu zahvalnosti, ali dozvolite da se jednako tako ne složim sa vašim ocjenama o tome da je bilo ko diskriminisao Opštinu Ulcinj, jer dozvolite to ipak u našim uslovima može imati loš konotaciju, a ne kažem da je ona bila u vašem izlaganju, ali u našim uslovima ona može imati lošu konotaciju.

I drugo, ne slažem se ni sa ocjenom, da je Vlada, tj. Država Crna Gora navodno isisavala bogatstvo iz Opštine Ulcinj, a podsjetićemo se valjda i tog vremena da je razvijenost Opštine Ulcinja ovakva nažalost u kontinuitetu i prije višestranačkog sistema, a ne samo za vrijeme ove ili neke od prethodnih vlada.

Dakle, ja mislim da imamo pred sobom dobar program razvoja Opštine Ulcinj iskoristićemo priliku da ga predočimo ulcinjskoj javnosti u predstojećih mjesec dana predizborne kampanje za lokalne izbore. Ja sam ubijeđen i da će građani Ulcinja odabrati sebi dobru vlast, a da ćemo sada u sadejstvu te vlasti sa Vladom u narednom periodu efikasnije raditi na korišćenju ulcinjskih potencijala u interesu razvoja i te Opštine i Crne Gore.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kako brzo svi zaboravimo Cetinje i pređosmo u Ulcinj.

Ajmo dalje da vidimo đe je sljedeća stanica.

U proceduri kolege Kaluđerovića, je li se još neko javio za proceduru?

Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Značaj pitanja me tjera da uđem u rizik da mi kažete da sam možda dijelom povrijedio proceduru.

Dakle, premijer je ovdje sada izgovorio ono što je prodato u stečaju ostaje imovina onog ko postaje vlasnik. Upozoravam po slovu Zakona o svojinsko pravnim odnosima zemljište koje je predmetom procesa privatizacije za koje nije plaćena tržišna naknada je državna imovina. 15 miliona kvadrata kao dio Solane za koje nije dat Savjet za privatizaciju, da ja znam, osim ako je tajnovito, dao papir da je za to plaćena tržišna naknada je imovina države Crne Gore. U pitanju su milijarde vrijednosti.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Podsjetili ste nas na zakon, a mene je prije neki dan posjetio kolega Vuković, dok sam ga gledao u Južnoj Africi, da bismo došli do tog člana. Tačno je taj član postoji 365, ako me sjećanje služi, stav 3 ili 4 i on obavezuje, ali to je na nama. Imamo zaštitnike imovinskih prava Crne Gore.

Je li još neko htio povredu Poslovnika?

Dao sam Vam više vremena i Vama i premijeru, tako da ste vi to u dva puta obavili. Svaki novi put je za vas po malo rizičan, tako da idemo dalje. Biće još Ulcinja, siguran sam da će kolega Nimanbegu koji dolazi iz Ulcinja biti na toj temi.

Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala Vam, predsjedniče Krivokapiću.

Poštovane kolegice poslanice i kolege poslanici, poštovani ministri, poštovani predsjedniče Đukanoviću,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, a ispred Kluba poslanika Force, DP-a, HGI, LPCG upućujem Vam sljedeće pitanje:

Zakon o Morskom dobru iz 1992. godine u Ulcinju doživljavao je u potpunosti nepravedan i diskriminisajući, a ovo zadnje imajući u vidu njegovu primjenu na terenu kada se granica obuhvata morskog dobra Opštine Ulcinj iznosila preko 57% od ukupnog obuhvata na cijelom primorju.

Kako je 33 km² ulcinjske opštine područje morskog dobra, i to ekonomski najatraktivnijeg, ocjenjujem da je time Opština Ulcinj dovedena u neravnopravan položaj u odnosu na susjedne opštine Bar i Budva.

Bilo je niz zaključaka Skupštine Opštine Ulcinj kojim je traženo da se izmijeni granica obuhvata. Takođe, 2007. godine i Skupština Crne Gore je usvojila na zaključak o formiranju komisije koja će raditi oko izmjene granice.

Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje Parlamenta Crne Gore i Evropske unije, POSP, na svom zajedničkom sastanku u aprilu 2011. godine je usvojila amandman koji je podnijela Forca, a uz jasnu podršku EU parlamentarca gospodina Kacina, i to jednoglasno, da se pozivaju Vlada i Skupština Crne Gore da uklone sumnje u postojanje diskriminacije u određivanju granica obuhvata Morskog dobra.

Od 2011. godine u nadležnom Ministarstvu su rađene dvije verzije Zakona o Morskom dobru, i to u vrijeme ministra Sekulića i konačno ministra Gvozdenovića.

Ulcinj je prošao više faza u odnosima sa JP Morsko dobro. Od toga da godinama nisu ništa investirali u Ulcinj, preko investicija koji su radili bez saradnje sa Opštinom Ulcinj do duplog naplaćivanja taksi na primjer restoranima na Bojani. Takođe je aktuelno da najveća investicija JP Morsko dobro, a to je Kacema u Ulcinju nema upotrebnu dozvolu i ne zna se projektant, pa se na njoj od završetka investicije do sada potpilo i uništilo četili ili pet barki, što zahtijeva hitnu reakciju nadležnih institucija što se tiče njihove bezbjednosti. Danas 50% prihoda Javnog preduzeća Morsko dobro se uplaćuje opštinama sa kojima se ubira taj prihod. Zahvaljujući amandmanima koje smo podnijeli u Skupštini Crne Gore i sa opštinama usklađuju se planovi za investicije.

Kako je Vlada Crne Gore usvojila Predlog zakona o Morskom dobru u decembru 2013. godine u kojem u članu 4 stoji da je Morsko dobro pojas kopna ograničen linijom do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najvećeg nevremena, kao i dio kopna koji je širok 6 metara, računajući od linije do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena, pitanje je sljedeće:

Da li usvajanjem i primjenom novog Zakona o Morskom dobru će se granica obuhvata, Morskog dobra u Ulcinju promijeniti i vratiti na 6 metara od linije talasa od najvećeg nevremena i time je konačno riješiti ovo pitanje na isti način kao i za sve druge opštine na primorju i vratiti ingerencije opštine na većini aktuelnog područja obuhvata koji iznosi 33 km²? Takođe, koji su najrealniji rokovi za sprovođenje novog zakona?

Poštovani predsjedniče Vlade Đukanovću, želim naglasiti ono što siguran sam da Vi znate, a znaju i kolege ovdje, to je da je Forca svoj odnos sa koalicionim partnerom danas DPS-om imala isto tako više faza. Mi smo sa vama sklopili dogovor kojim želimo da napravimo kvalitetne korake u budućnosti. To ne znači da se slažemo sa svim što je bilo u prošlosti. Usvajanjem novog zakona o Morskom dobru, nadam se da je prilika da se ono što je potvrđeno i evropski parlametarci i što smo govorili više godina konačno otkoloni. Da granice Morskog dobra budu iste za sve.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Nimanbegu.

Vi ste prvi kojem nije trebalo dodatno vrijeme.

Izvolite, to je begovsko računanje vremena, precizno.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani gospodine Nimanbegu,

Zakon o Morskom dobru je donijet 1992. godine. Kako se u međuvremenu mijenjao pravni okvir, Ustav, zakoni koji uređuju državnu imovinu, svojinsko pravne odnose, obligacione odnose, eksproprijaciju, more, koncesije, zaštitu životne sredine i drugo, a potvrđena je i Barselonska konvencija i njeni protokoli, bilo je neophodno donijeti novi propis. Predlog zakona o Morskom dobru se pripremao dosta dugo. Početkom novembra 2011. Vlada je utvrdila Nacrt zakona o kojem je sprovedena javna rasprava do kraja decembra iste godine. Ministarstvo je u martu 2013. obrazovalo međuresorsku radnu grupu koju su činili predstavnici kabineta potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva finansija, Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave za nekretnine, zajednice opština, Opština Ulcinj, Javnog preduzeća za upravljanjem Morskim dobrom čiji je zadatak bio da dodatno razmotre rješenje iz Predloga zakona. Inovirani predlog je Valda utvrdila na sjednici od 12. decembra 2013. godine.

Članom 3 Predloga zakona određeno je da Morsko dobro obuhvata:

1. Morsku obalu, unutrašnje morske vode, osim voda Skadarskog jezera i Rijeke Crnojevića, privezišta, pristaništa, ponte, poste, mandrača, navoze, nasipe, sprudove, plaže, kupališta, šetališta uz more, hridi, limane, grebene,

vrulje, izvore i vrela na obali, kanale spojene sa morem, pješćane dine, močvare na obali, podvodne pećine, podmorje, morsko dno i podzemlje, teritorijalno more, živa i neživa bogatstva u njima i živa i neživa bogatstva epikontinentalnog pojasa.

2. Obale rijeke Bojane na teritoriji Crne Gore,

3. Dio kopna koji po svojoj prirodi ili namjeni obezbjeđuje pristup obali i moru i služi neposrednom, odnosno uobičajenom korišćenju mora i rijeke Bojane.

Članom 4 Predloga zakona određeno je da se morskom obalom smatra pojas kopna ograničen linijom do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena, kao i dio kopna koji je širok 6 metara, računajući od linije koja je horizontalno udaljena od linije do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena. Izuzetno od navedenog, morska obala može biti i dio kopna uži od 6 metara ako to uslovljava konfiguracija terena, prirodni uslovi, stanje na obali, potporni zaštitni zidovi kao istorijski, vjerski i kulturni objekti.

Predlogom zakona je jasno definisana morska obala. Ovo je značajno, jer morska obala predstavlja prirodno bogatstvo i isključivo je u državnoj svojini. Izvan morske obale je Morsko dobro koje čini kopno koje po svojoj prirodi ili namjeni obezbjeđuje pristup obali i moru i služi neposrednom, odnosno uobičajenom korišćenju mora i rijeke Bojane. Ovaj dio morskog dobra može biti i u privatnoj svojini. Granicu morskog dobra na kopnu i morske obale će utvrditi Vlada na predlog državne komisije koju imenuje organ uprave nadležan za poslove morskog dobra. Državna komisija ima sedam stalnih članova i po jednog predstavnika primorskih opština za utvrđivanje granica u svakoj od opština. Članovi Državne komisije će biti predstavnici ministarstava nadležnih za poslove uređenja prostora, finansija, pomorstva, organa uprave nadležnih za poslove katastra, hidrografske poslove, Agencija za upravljanjem morskim dobrom, NVO sektora i primorskih opština. Vlada Crne Gore će shodno ovlašćenjima iz zakona donijeti podzakonski akt kojim će se utvrditi bliži kriterijumi, dinamika faze realizacije, način i postupak utvrđivanja granice Morskog dobra i morske obale. U prelaznim odredbama zakona određeno je da će se granica morske obale definisati u roku od 12 mjeseci, a granica Morskog dobra u roku od 24 mjeseca od dana imenovanja Državne komisije. Do utvrđivanja nove granice važi granica Morskog dobra utvrđena Prostornim planom posebne namjene Morskog dobra.

Napominjem da je, shodno Zaključku Vlade Crne Gore, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju utvrdio obalnu liniju što je od značaja za izradu Prostornog plana područja posebne namjene za obalno područje. Prilikom usvajanja informacije o utvrđivanju obalne linije i aktivnostima na utvrđivanju linije morske obale na sjednici od 5.12. 2013. Vlada je zadužila Ministarstvo održivog razvoja i turizma da formira radnu grupu čiji zadatak će biti da predloži granicu morske obale. Ministarstvo je u postupku formiranja radne grupe, a imena predstavnika su tražena i od primorskih opština. Na ovaj način stvaraju se uslovi

da državna komisija, nakon formiranja, u kraćem roku završi rad na definisanju predloga granice morske obale.

Zahvaljujem, i zahvaljujem i na iskazanoj spremnosti u ime FORCE da nastavimo saradnju na ovim i drugim važnim pitanjima. Želim da uzvratim zadovoljstvo sa saradnjom i sa FORCOM i sa drugim albanskim partijama na ovom i na drugim pitanjima od značaja za razvoj Ulcinja i države Crne Gore u cjelini. Dakle, i da izrazim spremnost da tu saradnju permanentno unapređujemo u narednom periodu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Kolega Nimanbegu, izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Moram reći da sam vas pažljivo slušao, ali da nijesam najjasnije shvatio Vaš odgovor.

Ja sam želio da ovdje jedno kontroverzno pitanje, pitanje na kome su se lomila prijateljstva, svađale porodice, pitanje Morskog dobra, na koje se postavljao odnos prema Podgorici u Opštini Ulcinj da krenemo još jednom u javni dijalog. Da smo ovakvo pitanje postavljali ministrima turizma ili prostornog planiranja desetak puta, i sa ovog mjesta je potrebno građanima Ulcinja poslati jasnu poruku. Mislim da su tri poruke potrebne. Da će granica biti šest metara, da ingerencije Opštine Ulcinj trebaju biti iste kao ingerencije drugih opština na svom području, ovdje naglašavam 33 km², i po mogućnosti da se to uradi što prije. Opština Ulcinj osjećala je diskriminaciju u vezi implementacije Zakona o morskome dobru. I ono što je bilo najžalosnije je da je ta granica i po odgovoru koji sam primio od vašeg ministra u ranijem mandatu od 1992. do 2007. na neki način bila nelegalno određena, jer je tek Prostornim planom posebne namjene morskog dobra ona konačno određena u svojoj punoj veličini. I krivicu kako to nije ranije riješeno imamo i mi iz Ulcinja koji nijesmo u 15 godina smogli snage i pravne hrabrosti da to putem Ustavnog suda oborimo. Granica je takva kakva jeste i ona se treba izmijeniti, tu poruku treba poslati građanima Ulcinja. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Želite, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Znači, Predlog zakona je utvrđen i zakon će biti usvojen u ovom domu gdje će svako imati priliku da kaže sve što ima na tu temu. Ja sam bio slobodan da

prije nego što ste otvorili raspravu, a izlazeći u susret Vašem interesovanju i interesovanju javnosti koju predstavljate, kažem šta je viđenje Vlade uređenja ove materije u narednom periodu.

Drugo, saglasan sam sa tim da Opština Ulcinj zaista mora imati sve ingerencije koje imaju i druge lokalne uprave u Crnoj Gori i da tu ne može biti nikakve diskriminacije, niti je ideja ovog zakona niti ukupnog pravnog sistema da proizvodi bilo kakvu diskriminaciju. Da li se u dijelu ulcinjske javnosti okolnost da je Ulcinj bolje predisponiran od drugih crnogorskih opština, dakle, više izložen moru i na taj način, dakle, da ima širi dio svoje teritorije koji je obuhvaćen definicijom Morskog dobra, da li to u određenim strukturama može biti tumačeno kao diskriminacija, odnosno kao oduzimanje prava Ulcinju da upravlja onolikim procentom svoje teritorije, kojim upravljaju neke druge opštine na primorju, ne sporim da se iz političkih pobuda to može i tako artikulirati.

Prije bih prihvatio da razgovaram o tome zašto se dogodilo da Ulcinj u prethodnom periodu nije iskoristio ni onoliko koliko su to iskoristile sve druge opštine na crnogorskom primorju, ove svoje izuzetne prirodne predispozicije. Zašto danas govorimo da se razvila Budva, da se razvilo Bar, da se razvio Tivat, da se razvija Herceg Novi itd, a Ulcinj ne? Pokušao sam da odgovorim makar djelimično na to kroz odgovor poslaniku Abazoviću. Možda je to tek dio istine, ali hoću da prosto odagnam bilo kakvu primisao da može biti riječi o nekoj sistemskoj ili političkoj namjeri diskriminacije Opštine Ulcinj. Hajde da zaista, naravno i završimo ovaj posao koji se tiče Morskog dobra, ali da iskreno ujediniamo naše kapacitete na nivou Vlade i na nivou lokalne uprave, kakav god bio njen sastav u narednom periodu, da završimo ove poslove koje smo u međuvremenu lijepo zahuhtali. Vi znate da je u međuvremenu napravljen ozbiljan progres i u pogledu realizacije investicije objekta "Jadran" i "Lido" i "Galeb" itd, itd. Po meni sve smo bliži početku realizacije tih investicija nego prije godinu dana, i čini mi se da bi bilo najuputnije da pokušamo da finaliziramo aktivnosti na tom planu i da onda zaista odganamo bilo kakvu primisao zapostavljenosti Ulcinja. Tako da vjerujem da smo ovom raspravom i porukama koje sam dao zaista uputili veoma jasne, veoma razgovjetne političke poruke građanima Ulcinja koji će ih na pravi način percipirati, jer vjerujem u kvalitetnu političku saradnju u interesu razvoja Ulcinja u narednom periodu. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Ovo su postali lokalni sati, a ne premijerski sat, zavisno od izbora.

Idemo dalje, kolega Almer Kalač je posljednji koji će postaviti pitanje premijeru.

Izvolite.

ALMER KALAČ:

Hvala Vam, predsjedniče Skupštine.

Potrudicu se da u okviru vremena koje je predviđeno postavim svoje pitanje kako ne bi uvodili lošu praksu u rad Parlamenta.

Uvažene ministarke i ministri, uvaženi predsjedniče Vlade,

U ime Kluba poslanika Bošnjačke stranke postavljam sljedeće pitanje:

Da li Vlada Crne Gore planira izdvojiti više sredstava za finansiranje studenata u inostaranstvu, kako u susjednim zemljama regiona, tako i onih koji svoje školovanje nastavljaju u nekoj od zemalja Evropske unije, SAD-a ili Turske? Da li se u skorije vrijeme planira sistemsko rješavanje problema vezanih za njihov status tokom studiranja, kroz potpisivanje bilateralnih ili nekih drugih sporazuma nadležnih institucija?

Obrazloženje:

Veliki broj svršenih srednjoškolaca svoje dalje obrazovanje nastavlja van Crne Gore. Najveći broj njih studira u nekoj od zemalja u okruženju - Srbiji, Bosni i Hercegovini, Makedoniji, Kosovu i Albaniji. Manji broj se odlučuje za nastavak školovanja u nekoj od zemalja Evropske unije, Turske ili SAD-u. U svakoj od ovih država oni imaju tretman stranca.

Ono što je zajednički problem kod tih studenata, o čemu saznajemo i kroz direktne kontakte sa pojedincima ili udruženjima, jeste njihov neriješen status. Rješavanje tog statusa bilo bi veoma važno kada je u pitanju plaćanje školarine, smještaj u studentskim domovima, ishrana u studentskim restoranima, te u pogledu ostalih olakšica ili beneficija koje imaju domaći studenti u tim državama. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Što više da studiraju napolje, a još više da se vraćaju kući.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Kalač, Strategijom razvoja i finansiranja visokog obrazovanja u Crnoj Gori za period 2011 – 2020. definisan je put razvoja efektivnog, kvalitetnog sistema visokog obrazovanja i istraživanja koji će pospješiti ekonomski i društveni razvoj Crne Gore. Takva misija ostvariće se ispunjavanjem ciljeva strategije, između ostalih unapređenjem kvaliteta visokog obrazovanja, povezivanje visokog obrazovanja i tržišta rada i podizanjem preduzetničko-inovativnog karaktera obrazovanja, kao i internacionalizacijom visokog obrazovanja. Uspješnoj realizaciji zacrtanih ciljeva i unapređenju stanja u oblasti visokog obrazovanja i istraživanja doprinijeće aktivnosti koje se sprovode u okviru projekta visokog obrazovanja i istraživanja za inovacije i konkurentnost

koji se finansiraju iz kredita Svjetske banke. Jedna od aktivnosti koja treba da doprinese jačanju internacionalizaciji, odnosno povećanju mobilnosti, jeste izrada studije mobilnosti za crnogorske studente i akademsko osoblje sa fokusom na zemlje Evropske unije i Sjedinjenih Američkih Država, koja će dati sveobuhvatan pregled mogućnosti studiranja u inostranstvu. Takođe je u planu razvoj šeme stipendiranja za postdiplomske, master i doktorske studije, kao i za postdoktorske studije kroz koju će se studentima obezbijediti sredstva u formi grantova za studiranje na ustanovama visokog obrazovanja u inostranstvu. Za tu namjenu kroz ovaj projekat je obezbijeđeno 1,26 miliona eura. Kroz multilateralne programe mobilnosti u kojima participira Crna Gora i stipendije stranih Vlada kao informisanje o mogućnostima korišćenja stipendija koje su dostupne na zvaničnom sajtu Ministarstva prosvjete, crnogorski studenti su u prilici da provedu jedan period svog studiranja na nekoj od stranih ustanova ili da završe kompletan studijski program i tako steknu diplomu u inostranstvu. Informacije objavljene na sajtu studentima pružaju uvid u programe, uslove studiranja i procedure prijavljivanja uz podršku odgovornih lica u Ministarstvu.

Koristeći programe mobilnosti studenti imaju mogućnost da borave u većini evropskih zemalja, zemljama Azije- Kina i Japan i Afrike- Tunis, Maroko i Egipat. I na taj način stiču nova znanja upoznaju druge kulture, uče jezike, uspostavljaju komunikaciju koja im može biti od koristi u budućem profesionalnom radu. Studenti svih ustanova visokog obrazovanja u Crnoj Gori imaju mogućnost da koriste stipendije u okviru Erasmus Mundus programa koji finansira Evropska komisija i kojim se pokrivaju troškovi boravka tokom studiranja. Do sada je preko 200 crnogorskih studenata koristilo ovaj program. U cilju pružanja finansijskih olakšica studentima koji u okviru programa mobilnosti u kojima Crna Gora participira kao i dobitnicima stipendija koje nude strane Vlade, studiraju u inostranstvu, Ministarstvo u skladu sa kriterijumima konkursa za sufinansiranje magistarskih i doktorskih studija u zemlji i inostranstvu i studijski boravak u inostranstvu, sufinansira putne troškove ovoj kategoriji studenata kao i školarinu studenata upisanih na magistarske i doktorske studije iz različitih oblasti u zemlji i inostranstvu.

Osim navedenog, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Pravilnikom o kriterijumima, načinu i uslovima i visini naknade za ostvarivanje prava na smještaj ishranu u domu, studentski kredit, stipendiju i participaciju prevoza, Ministarstvo prosvjete svake godine raspisuje konkurs za dodjelu tri hiljade studentskih kredita, trista stipendija najboljim studentima, 150 talentovanim učesnicima, kao i 15 stipendija učenicima deficitarnih kvalifikacija. Stipendije i krediti namijenjeni su svim crnogorskim državljanima koji studiraju u Crnoj Gori ili inostranstvu, kao i strancima sa stalnim nastanjenjem, mjesečni iznos stipendije za najbolje studente iznosi 86 eura dok kod kredita taj iznos

kreće od 37 do 52 eura. Svaka zemlja svojim propisima reguliše status studenata stranih državljana kao i njihovih prava.

U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju studenti, strani državljani upisuju se u ustanove visokog obrazovanja pod istim uslovima kao i crnogorski državljani, i imaju status samofinansirajućih studenata, odnosno studenata koji plaćaju školarinu u istom iznosu kao i crnogorski. U cilju unapređenja saradnje u oblasti obrazovanja i razmjene dobre prakse, Crna Gora je u periodu od 2006. do 2013. potpisala memorandume o saradnji sa Republikom Hrvatskom, Bosnom i Hercegovinom, Republikom Turskom, Republikom Makedonijom, Ukrajinom, Republikom Poljskom i Republikom Albanijom. Takođe, Crna Gora ima zaključen sporazum o slanju stručnog osoblja sa Saveznom Republikom Njemačkom, kao i protokol sa Republikom Slovenijom o saradnji u oblasti obrazovanja.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Kolega Kalač. Izvolite komentar, pravo na komentar.

ALMER KALAČ:

Uvaženi premijeru, hvala Vam na Vašem odgovoru. Međutim, ja sam više obratio pažnju na osnovne studije nego na master i doktorske studije, jer je neuporedivo veći broj ljudi koji studiraju osnovne studije. Pored nezaposlenosti, nedovoljne razvijenosti, sjever ima i dosta drugih problema, međutim, ovaj problem o kojem govorim danas nije samo problem sjevera, već kompletne teritorije Crne Gore, studenti o kojima govorim i koji studiraju u neposrednom okruženju su uglavnom iz tih opština koje se nalaze u rubnim djelovima Crne Gore. Međutim, danas o ovom problemu govorimo jednosmjerno, govorimo o rješavanju problema studenata koji studiraju iz Crne Gore u drugim državama, a ja smatram da trebamo težiti tome da stvorimo uslove kako bi i studenti iz drugih zemalja i zemalja u okruženju studirali kod nas.

Otvaranjem određenog broja fakulteta na sjeveru Crne Gore djelimično je umanjena problematika i stvoreni uslovi da veći broj ljudi studira. Zbiran broj kredita je manji od broja onih koji studiraju, i smatram da njihovi problemi traju i da moramo sistemski to rješavati, ali mi je jasno da ne možemo udovoljiti svima koji žele da studiraju i da treba dati prednost onim najboljim.

Naravno, da ovu problematiku treba rješavati nadležno ministarstvo, naše nadležno ministarstvo sa ministarstvima drugih zemalja, međutim, ja mislim lično očekujem od vas veći angažman kako bi riješili ove probleme.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Prihvatam sugestije koje je uputio poslanik Kalač. Dakle, razumijem da je ovo pitanje dodatno potencirano zbog potrebe bržeg razvoja sjevera odakle se i događa najznačajnija privremena migracija stanovništva u studentskoj dobi prema univerzitetima centrima Crne Gore i izvan Crne Gore.

Prihvatam da je u sklopu dokumenta kojim ćemo se baviti, a koji generalno i ima preokupaciju internacionalizacije visokog obrazovanja da prepoznamo potrebu da, u granicama raspoloživih materijalnih sredstava koje opredjeljujemo zajedno u ovom Parlamentu kroz svakogodišnji budžet, pokušamo da stvorimo dodatne uslove i za kvalitetniju i obimniju podršku studentima koji žele da steknu potrebno znanje na univerzitetima izvan Crne Gore, uvijek vjerujući da će to znanje biti korisno ugrađeno u ono što su potrebe društvenog razvoja Crne Gore u narednom periodu.

Kao što sam kroz ovih nekoliko ograda već kazao, vjerujem da je ta potreba prepoznata kroz okolnost da se bavimo tim pitanjem, vjerujem da ćemo doći do dobrog odgovora na to pitanje. Vjerujem da ćemo kroz ove procese, o kojima smo danas najduže razgovarali, ekonomskog razvoja stvarati uslove da se mogu izdvojiti izdašnija sredstva potpore studentima koji žele da svoja znanja stiču na referentnim univerzitetima i da na taj način doprinose ukupnom društvenom razvoju naše države.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Molio bih vas, da ne bih zaključivao sjednicu, nego bih samo prekinuo sjednicu Premijerskog sata, da izvršimo jednu verifikaciju sa šeste sjednice, da bi nam Administrativni odbor mogao normalno raditi.

I da verifikujemo mandat kolegi Veljku Zarubici. Možemo li? Dogovoreno, hvala, to smo završili.

Sada bih mogao da dam, prije nego što zaključim Premijerski sat, pauzu do 15:30 h, da bi se sastao Odbor za politički sistem, nadam se i evropske integracije, ako ne odlože za kasnije zbog rezolucije.

Zahvalio bih se premijeru i članovima 40. Vlade.

Dajem pauzu do 15.30 h i zatvaram ovu sjednicu. Hvala vam.